

Vodárenské pohľady

ČASOPIS ASOCIÁCIE VODÁRENSKÝCH SPOLOČNOSTÍ

ŠTVRTROČNÍK / ROČNÍK: 8

ČÍSLO 1/2013

22. marec

Svetový deň vody

2061041 9611 4091

Svidník - Medzianky

– prívod z vodárenskej
nádrže Starina

VVS, a.s. úspešne ukončila ďalší z projektov z odvetvia životného prostredia.

Realizáciou aktivít projektu sa vybudovala **vodovodná sieť v dĺžke 29 905,90 m**, ktorou sa zabezpečila potrebná kvantita a kvalita pitnej vody a umožnil sa prístup k základným environmentálnym službám pre **27 748 obyvateľov mesta Svidník, Stropkov, Giraltovce a obce Šarišský Štiavnik**, čím sa zlepšil zdravotný stav a životná úroveň obyvateľov. Zároveň sa dosiahne súlad s Konceptiou vodohospodárskej politiky, so Strategickými dokumentmi a so smernicou Rady č. 2000/60/ES. Realizáciou projektu sa prispelo ku zníženiu rozdielov medzi jednotlivými obcami a regiónmi. Vybudovanie vodohospodárskej infraštruktúry umožnilo zlepšenie sociálneho a ekonomického rozvoja v okresoch a môže mať dopad na počet nových podnikov a rozvoj turistického ruchu. Projekt zároveň vytvára predpoklady na napojenie sa v budúcnosti ďalších 31 obcí s počtom obyvateľov 12 160 v okresoch Svidník, Stropkov, Medzilaborce, Bardejov.

www.vodarne.eu

Dátum začatia realizácie projektu: **01.05.2010**
Dátum ukončenie realizácie projektu: **31.03.2013**
Celkové náklady: **11.143.005,38 €**

NFP (EÚ + ŠR): **10.265.171,98 € (8.725.396,18 + 1.539.775,80)**
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu a zo Štátneho rozpočtu.

Žbince, Dúbravka, Hatalov, Vrbnica – kanalizácia a ČOV

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. ukončila svoj ďalší projekt kofinancovaný z prostriedkov EÚ.

Realizáciou aktivít projektu sa vybudovala kanalizačná sieť s dĺžkou **17 792 m**, ktorou sa zvýšil podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu o **3130 obyvateľov**. Splaškové vody z obcí **Vrbnica, Hatalov, Dúbravka, Žbince** sa odvádzajú a čistia v ČOV Hatalov, ktorá vyhovuje našim aj EU normám. Redukujú sa látkové znečistenia a organické látky na výstupe z ČOV a taktiež sa účinne znížil obsah nerozpustných organických látok v surovej odpadovej vode.

Riadnym nakladaním a prečistením splaškových vôd sa zvýšila kvalita životného prostredia. Zároveň sa dosiahol súlad s Konceptiou vodohospodárskej politiky, so Strategickými dokumentmi a so smernicou Rady č. 2000/60/ES.

Realizáciou projektu sa prispelo ku zníženiu rozdielov medzi jednotlivými obcami a regiónmi. Vybudovaním vodohospodárskej infraštruktúry sa umožnilo zlepšenie sociálneho a ekonomického rozvoja v okresoch.

Kanalizačná sieť a ČOV prevádzkovaná VVS, a.s. zabezpečuje odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd 4 obcí okresu Michalovce, čím sa zabezpečila kvalita povrchových a podzemných vôd nielen v projektovanom území ale aj v neďalekom území Európskeho významu OLCHOV a CHVÚ Ondavská rovina.

www.vodarne.eu

Dátum začatia realizácie projektu: **01.06.2010**
Dátum ukončenie realizácie projektu: **30.09.2012**
Celkové náklady: **6.580.240,77 €**

NFP (EÚ + ŠR): **6.033.144,45 € (5.128.172,78 + 904.971,67)**
Druh projektu: **Investičný / Národný projekt podporený z OPŽP**

4 Aktuality/AVS report

Mozaika AVS

Veľká a ušľachtilá idea

Členovia Asociácie

8 Hlavná téma

Riziká nenapojenosti na verejnú kanalizáciu

Krištáľovo čistá voda odtekajúca z ČOV hovorí o tom, že práca vodárov má zmysel

11 Téma

Priama komunikácia s občanmi je prvoradá

13 Téma

AVS prichádza s iniciatívou na zmenu zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách

15 Čo je nové

Čo je nové v SEVAK, a.s.

Čo je nové vo VVS, a.s.

Čo je nové v StVPS, a.s.

Čo je nové v TURVODE?

Čo je nové v PVPS, a.s.

Čo je nové v BVS, a.s.

Čo je nové v PoVS, a.s.

Čo je nové v TVS, a.s.

Čo je nové v PVS, a.s.

20 Anketa

Manažérske variácie na pitnú vodu

22 SOVAK

8

11

13

15

17

18

Vodárenské pohľady

ČASOPIS ASOCIÁCIE VODÁRENSKÝCH SPOLOČNOSTÍ

Vydavateľ:

Asociácia vodárenských spoločností, Prešovská 48,
826 46 Bratislava

www.avssr.sk

IČO: 30854156

Pracovisko:

Trnavská 32,
826 29 Bratislava

Sídlo redakcie: Agentúra PENELOPA, s.r.o.

Omská 22,
040 01 Košice,
tel./fax.: +421 55 677 00 76

Šéfredaktor: Mgr. Martina Hidvéghyová

e-mail: hidveghyova@penelopa.sk

Zodpovedný redaktor:

Mgr. Adriana Marušinová

e-mail: marusinova@penelopa.sk

Redaktori:

Ing. Miloš Dian

Mgr. Alexandra Maszayová

Ing. Peter Ďuroška

Ing. Ján Chovan

Ing. Jozef Vrabel

Mgr. Lucia Kapitančíková

Ing. Ľubomír Krcho

Ing. Helena Molnárová

Beáta Plíhalová

externý redaktor:

PhDr. Peter Furmaník

Príjem inzercie: Agentúra PENELOPA, s.r.o.

Omská 22,
04001 Košice,
tel./fax.: +421 55 677 00 76

e-mail: obchod@penelopa.sk

Grafika a sadzba:

Agentúra PENELOPA, s.r.o.

Tlač: Rotaprint Košice

Autorské práva vyhradené. Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií a grafiky vrátane údajov v elektronickej podobe, len s predchádzajúcim písomným súhlasom redakcie.

Nepredajné.

Evidenčné číslo:

EV 3422/09

ISSN: 1336-6467

Ročník: 8

Štvrťročník, Číslo: 1

Dátum vydania: 6. 3. 2013

Začiatkom decembra 2012 sa uskutočnilo na MŽP SR rokovanie ku príprave zmien vo vyhláške 397/2003 Z.z. (smerné čísla spotreby vôd) a k metodickému usmerneniu k nariadeniu vlády č. 269/2010 Z.z.. Na základe predošlých prác a výsledkov rokovania bol potvrdený výsledný kompromisný návrh zmien vyhlášky, ktorý by sa mal ocitnúť na návrh MŽP SR v legislatívnom procese.

V prípade úpravy metodického usmernenia k nariadeniu vlády č. 269/2010 Z.z. poskytlo MŽP SR svoju predstavu o možnej formulácii. Pretože aj pôvodnú pripomienku predkladala AVS v spolupráci s AČE SR, návrh bol na základe pripomienok AČE SR upravený a zaslaný na MŽP SR v polovici januára 2013.

V decembri 2012 bola členom AVS zaslaná odpoveď ÚRSO k otázkam pre aplikáciu vyhlášky 276/2012 Z.z. (štandardy kvality a kompenzačné platby). Otázky zo strany vodárenských spoločností boli vznesené na spoločnom stretnutí, o ktorom sme informovali v čísle 4/2012. Rovnako bol členom zaslaný návrh kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa doručený OZ DLV. Vyjednávania výslednej podoby kolektívnej zmluvy medzi AVS a OZ DLV v súčasnosti (polovica februára) prebiehajú. Medzičasom bol v súvislosti so zmenami Zákonníka práce podpísaný dodatok zmluvy pre rok 2012 (ktorá však platí až do 31. 03. 2013).

07. 02. 2013 sa v Banskej Bystrici uskutočnilo stretnutie pracovných skupín z členov AVS, ktorí pripravujú návrh zmien pre vyhlášku 605/2005 Z.z. (zber údajov). Je pripravený návrh nového znenia príloh uvedenej vyhlášky, ktorý bude koncom februára zaslaný na pripomienkovanie všetkým členom AVS. Po spracovaní pripomienok predložíme návrh na MŽP SR a VÚVH a budeme presadzovať jeho ďalší legislatívny proces.

AVS taktiež uplatnila zásadnú pripomienku ku zneniu zákona o Envirofonde. Rokovanie správnej rady AVS dňa 15. 02. 2013 muselo byť zrušené z dôvodu poklesu počtu účastníkov pod uznášaniaschopnosť. Uskutoční sa v najbližšom vhodnom termíne.

Dňa 01. 02. 2013 nastúpila ako vedúca kancelárie AVS Ing. Ivana Mahríková, PhD. Ing. Mahríková pracovala ako tajomník Katedry zdravotného a environmentálneho inžinierstva na Stavebnej fakulte STU Bratislava. Vo vedení kancelárie AVS určite vhodne využije svoje skúsenosti z výskumnej a pedagogickej činnosti, ako aj organizačné schopnosti získané v medzinárodných projektoch a odborných podujatiach.

Ing. Milos Dian

Veľká a ušľachtilá idea

Keď Valné zhromaždenie OSN schválilo ideu a cieľ Svetového dňa vody slovami "šíriť osvetu o dôležitosti a význame vody, upozorňovať na stav vôd vo svete a viesť ľudí k ich ochrane", určite nemalo na mysli len jeden deň v roku, aj keď preň vtedy určilo konkrétny dátum - 22. marec 1993.

Odvtedy prešli roky a tohto roku si teda už po 21. krát pripomíname Svetový deň vody, tej veľkej a ušľachtiléj idey zameranej na čistotu a ochranu vôd a ich šetrenie na pozadí krutej skutočnosti: v 21. storočí viac ako miliarda ľudí nemá prístup k vode a trpí chronickým nedostatkom pitnej vody ako základnej životnej potreby.

A o tom treba hovoriť nielen jeden deň v roku, ale po celý rok.

Lebo nielen jeden deň v roku ľudstvo devastuje prírodu a spolu s ňou povrchové i podzemné zdroje pitnej vody, ale ich ničí a devastuje systematicky a neustále.

Téma Svetového dňa vody 2013 je formulovaná ako cezhraničná spolupráca, keďže voda nepozná a nerešpektuje hranice. Ani štátne, ani hranice administratívnych celkov vo vnútri štátnych útvarov ani hranice jednotlivých ľudských odbov. Znamená to, že na ochrane vôd sa musia podieľať všetci. Nielen vodári.

Dnes sa často hovorí o kyslých dažďoch a ich krutých dôsledkoch. Isteže, kyslé dažde majú svoje vnútorné príčiny, ktoré sú späté s vývojom Zeme, ale veľkou mierou sa na ich vzniku podieľa práve človek (motorizácia, priemysel, bezbrehé používanie dusíkatých hnojív v poľnohospodárstve, vylievanie fekálií do riek a potokov).

Keďže dažde ako všetky druhy zrážok sú súčasťou večného kolobehu vody, tak aj dôsledky dažďov, ktoré

sú v priemyselne rozvinutých oblastiach výrazne kyslejšie ako inde, kruto pociťujú i v ostatných kútoch sveta.

Svetový deň vody slúži na pripomenutie toho, ako je voda pre nás dôležitá a na uvedomenie si, že vodné zdroje je nutné chrániť a uchovávať aj pre ďalšie generácie.

(fur.)

Foto: archív redakcie

Členovia Asociácie

Asociácia vodárenských spoločností (AVS) vznikla ako združenie vodárenských spoločností na Slovensku začiatkom roku 2004 s cieľom spoločne riešiť problémy slovenského vodárenstva.

Od roku 1990, keď sa v procese pozvoľnej reštrukturalizácie vodného hospodárstva, kompetencia zabezpečovať zásobovanie vodou, odvádzanie a čistenie odpadových vôd bola postúpená obciam, a to na základe Zákona o obecnom zriadení sa udialo veľa zásadných zmien. K nim patrilo uznesenie Slovenskej republiky č. 217 v roku 2001, ktoré stanovilo podmienky a harmonogram krokov k prevodu vlastníctva majetku z existujúcich štátnych podnikov vodární a kanalizácií na obecné vodárenské spoločnosti.

Transformačný proces sa realizoval v zásade v 2 krokoch. Po posúdení privatizačných projektov (ktoré vypracovali existujúce štátne podniky vodární a kanalizácií) a následnom vydaní rozhodnutia Ministerstvom pre správu a privatizáciu

národného majetku SR na Fond národného majetku (FNM) došlo k založeniu obecných vodárenských akciových spoločností. Na takto založené obecné vodárenské akciové spoločnosti bol vykonaný bezodplatný prevod všetkého majetku vodární a kanalizácií, pričom Fond národného majetku prevádzal akcie na obce, a to podľa počtu obyvateľov v jednotlivých obciach.

V rokoch 2005-2006 sa uskutočnili v niektorých vodárenských spoločnostiach ďalšie organizačné zmeny. Podtatranská vodárenská spoločnosť a.s. a Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. boli rozdelené z pôvodne zmiešaných spoločností na vlastnícke a prevádzkové spoločnosti. Severoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. sa rozdelila na šesť menších nástupníckych zmiešaných vodárenských spoločností. Od roku 2007 má AVS sedemnást členov, v tom šesť oddelených spoločností (vlastníckych alebo prevádzkových) a jedenást zmiešaných spoločností.

Vodárenské pohľady Vám v záujme uvedenia aktuálnych informácií v prvých dvoch vydaniach Vodárenských pohľadov 2013 prinášajú základný informačný prehľad všetkých členov AVS. (šéfr.)

Bratislavská vodárenská spoločnosť, a. s.		
rok		2011
vodovody		
počet obyvateľov zásobovaných z VV	[1]	709 520
počet obcí s VV	[1]	114
dĺžka VV	[km]	3 015
počet vodovodných prípojk	[1]	107 099
voda vyrobená	[tis. m ³]	70 100
počet úpravní	[1]	8
počet vodojemov	[1]	113
objem vodojemov	[m ³]	327 924

kanalizácie		
počet obyvateľov pripojených na VK	[1]	578 129
- z toho pripojených na ČOV	[1]	578 129
počet obcí s VK	[1]	37
dĺžka VK	[km]	1 418
počet kanalizačných prípojk	[1]	49 451
počet ČOV	[1]	23
všeobecné informácie		
počet zamestnancov	[1]	684
výška základného imania	[tis. EUR]	279 438
výnosy	[tis. EUR]	83 135
náklady	[tis. EUR]	81 812
investície	[tis. EUR]	25 243
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	1 332
h. výsledok po zdanení	%	1,6

generálny riaditeľ
Ing. Radoslav Jakab,
vo funkcii od 1. 8. 2011

KOMVAK

Vodárne a kanalizácie mesta Komárno, a. s.		
rok		2011
vodovody		
počet obyvateľov zásobovaných z VV	[1]	53 849
počet obcí s VV	[1]	19
dĺžka VV	[km]	318
počet vodovodných prípojk	[1]	10 090
voda vyrobená	[tis. m ³]	3527
počet úpravní	[1]	0
počet vodojemov	[1]	17
objem vodojemov	[m ³]	13 800

kanalizácie		
počet obyvateľov pripojených na VK	[1]	27772
- z toho pripojených na ČOV	[1]	27772
počet obcí s VK	[1]	4
dĺžka VK	[km]	106
počet kanalizačných prípojk	[1]	2957
počet ČOV	[1]	4
všeobecné informácie		
počet zamestnancov	[1]	97
výška základného imania	[tis. EUR]	34
výnosy	[tis. EUR]	4556
náklady	[tis. EUR]	4514
investície	[tis. EUR]	4374
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	22
h. výsledok po zdanení	%	0,5

generálny riaditeľ
Ing. Gábor Cséplő,
vo funkcii od 1. 7. 2007

Oravská vodárenská společnost, a. s.		
rok		2011
vodovody		
počet obyvatelů zásobovaných z VV	[1]	104 390
počet obcí s VV	[1]	58
délka VV	[km]	755
počet vodovodných přípojek	[1]	18 206
voda vyrobená	[tis. m ³]	4 780
počet úpravni	[1]	1
počet vodojemov	[1]	99
objem vodojemov	[m ³]	41 320

kanalizácie		
počet obyvatelů pripojených na VK	[1]	60 998
- z toho pripojených na ČOV	[1]	60 998
počet obcí s VK	[1]	21
délka VK	[km]	265
počet kanalizačních přípojek	[1]	9 463
počet ČOV	[1]	14
všeobecné informácie		
počet zamestnancov	[1]	156
výška základného imania	[tis. EUR]	17 942
výnosy	[tis. EUR]	7 856
náklady	[tis. EUR]	7 793
investície	[tis. EUR]	1 965
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	64
h. výsledok po zdanení	%	0,8

generálny riaditeľ
Ing. Milan Ďaďo,
vo funkcii od 7. 9. 2006

Považská vodárenská společnost, a. s.		
rok		2011
vodovody		
počet obyvatelů zásobovaných z VV	[1]	134 079
počet obcí s VV	[1]	46
délka VV	[km]	539
počet vodovodných přípojek	[1]	18 003
voda vyrobená	[tis. m ³]	6 993
počet úpravni	[1]	0
počet vodojemov	[1]	74
objem vodojemov	[m ³]	53 000

kanalizácie		
počet obyvatelů pripojených na VK	[1]	98 594
- z toho pripojených na ČOV	[1]	98 594
počet obcí s VK	[1]	10
délka VK	[km]	207
počet kanalizačních přípojek	[1]	8 034
počet ČOV	[1]	10
všeobecné informácie		
počet zamestnancov	[1]	224
výška základného imania	[tis. EUR]	23 970
výnosy	[tis. EUR]	11 073
náklady	[tis. EUR]	10 972
investície	[tis. EUR]	2 671
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	120
h. výsledok po zdanení	%	1,1

generálny riaditeľ
Ing. Ján Balušik,
vo funkcii od 10.10. 2006

Trnavská vodárenská společnost, a. s.		
rok		2011
vodovody		
počet obyvatelů zásobovaných z VV	[1]	164 386
počet obcí s VV	[1]	60
délka VV	[km]	777
počet vodovodných přípojek	[1]	33 772
voda vyrobená	[tis. m ³]	14 073
počet úpravni	[1]	0
počet vodojemov	[1]	33
objem vodojemov	[m ³]	51 950

kanalizácie		
počet obyvatelů pripojených na VK	[1]	124 241
- z toho pripojených na ČOV	[1]	124 241
počet obcí s VK	[1]	48
délka VK	[km]	540
počet kanalizačních přípojek	[1]	19 898
počet ČOV	[1]	5
všeobecné informácie		
počet zamestnancov	[1]	306
výška základného imania	[tis. EUR]	51 884
výnosy	[tis. EUR]	18 222
náklady	[tis. EUR]	18 024
investície	[tis. EUR]	10 577
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	73
h. výsledok po zdanení	%	0,4

generálny riaditeľ
Ing. Marek Gálík, PhD.,
vo funkcii od 7. 1. 2003

Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s.

Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s.		
rok		2011
všeobecné informácie		
počet zamestnancov	[1]	28
výška základného imania	[tis. EUR]	53 976
výnosy	[tis. EUR]	7 275
náklady	[tis. EUR]	7 169
investície	[tis. EUR]	21 546
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	146
h. výsledok po zdanení	%	2,0

generálny riaditeľ
Ing. Vladimír Pastorek,
vo funkcii od 1. 5. 2003

Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.

Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a. s.		
rok		2011
vodovody		
počet obyvateľov zásobovaných z VV	[1]	303 386
počet obcí s VV	[1]	129
dĺžka VV	[km]	1 621
počet vodovodných prípojk	[1]	45 473
voda vyrobená	[tis. m ³]	16 302
počet úpravni	[1]	22
počet vodojemov	[1]	159
objem vodojemov	[m ³]	86 702

kanalizácie		
počet obyvateľov pripojených na VK	[1]	207 077
- z toho pripojených na ČOV	[1]	196 648
počet obcí s VK	[1]	45
dĺžka VK	[km]	580
počet kanalizačných prípojk	[1]	24 081
počet ČOV	[1]	29
všeobecné informácie		
počet zamestnancov	[1]	545
výška základného imania	[tis. EUR]	33
výnosy	[tis. EUR]	21 686
náklady	[tis. EUR]	21 016
investície	[tis. EUR]	492
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	670
h. výsledok po zdanení	%	3,1

generálny riaditeľ
Ing. Róbert Tencer,
vo funkcii od 1. 1. 2007

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s.		
rok		2011
vodovody		
počet obyvateľov zásobovaných z VV	[1]	911 629
počet obcí s VV	[1]	543
dĺžka VV	[km]	5 942
počet vodovodných prípojk	[1]	137 174
voda vyrobená	[tis. m ³]	49 836
počet úpravni	[1]	34
počet vodojemov	[1]	443
objem vodojemov	[m ³]	400 351

kanalizácie		
počet obyvateľov pripojených na VK	[1]	659 213
- z toho pripojených na ČOV	[1]	658 272
počet obcí s VK	[1]	144
dĺžka VK	[km]	2 165
počet kanalizačných prípojk	[1]	62 225
počet ČOV	[1]	78
všeobecné informácie		
počet zamestnancov	[1]	2 166,5
výška základného imania	[tis. EUR]	243 316
výnosy	[tis. EUR]	90 518
náklady	[tis. EUR]	90 164
investície	[tis. EUR]	35 979
h. výsledok po zdanení	[tis. EUR]	1 113
h. výsledok po zdanení	%	1,2

generálny riaditeľ
Ing. Stanislav Hreha,
vo funkcii od 1. 5. 2003

Riziká nenapojenosti na verejnú kanalizáciu

Krišťáľovo čistá voda odtekajúca z ČOV hovorí o tom, že práca vodárov má zmysel

Skúsenosti vodárenských spoločností sú jednoznačné. Mnohí obyvatelia Slovenska ešte vždy nechápu, resp. podceňujú význam kanalizácie a čistenia odpadových vôd pre život človeka. Aj keď sa ťažko zmieriť s tým, že pitná voda je fakturovaná, nijako nevedia pochopiť, že keď odpadová voda sama od nich odteká preč, prečo majú za to vodárňam ešte platiť! Je to vraj absurdné. Takéto a podobné názory sa vyskytujú aj medzi ľuďmi s vysokoškolským vzdelaním, dokonca aj technického či ekonomického zamerania!

To, aký má význam pre kolobeh životodarnej vody v prírode odkanalizovanie a dôkladné čistenie odpadových vôd, to ilustrujeme na príklade Čistiareň odpadových vôd (ČOV) Košice a okolie, ktorá patrí Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti (VVS) a je situovaná v katastri Košice.

Túto čistiareň sme nevybrali náhodou - kapacitne je to jedna z najväčších ČOV-iek na Slovensku a rozlohou najväčšia v celej Európe! Bola postavená začiatkom 70-tych rokov v časoch megalomanskej socialistickej výstavby a rozprestiera sa na ploche 50 hektárov.

"Bez ohľadu na jej zbytočne veľkú rozlohu musím ale povedať, že keď ju stavali, bol už na to naozaj najvyšší čas. Tí starší si možno pamätajú stav z konca 60-tych rokov, kedy ešte nebola v Košiciach čistiareň odpadových vôd. Znečistená voda v rieke Hornád zabíjala ryby, vodné vtáctvo i ďalšie živočíchov a bezprostredne ohrozovala životy a zdravie obyvateľov a návštevníkov mesta," hovorí vedúci **Ing. Pavol Bielek**.

Čistiareň bola pred niekoľkými rokmi modernizovaná z európskych peňazí v rámci projektu ISPA, pričom bola dobudovaná aj anaeróbna nádrž na zvýšené biologické odstraňovanie fosforu. *"Ide o to, aby sme nemuseli dávkovať síran železitý, čo je chemikália, ktorá odbúrava fosfor z odpadovej vody a zráža ho do pevného skupenstva, preto sa vybuďovala táto nádrž, aby sa ušetrili prevádzkové náklady, ktoré sa v konečnom dôsledku vždy odrážajú v cenách za vodné a stočné,"* vysvetľuje jej vedúci.

Ako dodáva, dnes je to **moderná biologicko-chemická čistiareň**, ktorá zabezpečuje čistenie splaškových vôd z domácností a čiastočne aj priemyselných odpadových vôd z Košíc a z časti okresu Košice-okolie. Len pre upresnenie: Hutnícky kombinát U. S. Steel ako najväčší priemyselný producent v regióne má vlastné čistiare.

A ešte jeden dôvod, prečo význam čistenia odpadových vôd ilustrujeme práve príkladom ČOV na vý-

chodnom Slovensku. Na nedávnej tlačovej konferencii generálny riaditeľ VVS Ing. Stanislav Hreha konštatoval: *"Alarmujúco nízke percento napojenosti obyvateľov východného Slovenska na verejný vodovod a verejnú kanalizáciu (aktuálne je to cca 73 a 53 percent - poznámka red.) je hanbou a výsmechom modernej Európy!"*

Začalo sa to v Manchestri

Ako prví pochopili potrebu čistenia odpadových vôd Angličania. *"Čistiareň odpadových vôd sú jedným z článkov kolobehu vody. Je to - zjednodušene povedané - taký urýchľovač, pretože čistiareň urýchľujú proces samočistenia vody prírodou a v relatívne krátkom čase urobí to, čo by inak trvalo veľmi - veľmi dlho. Nápad*

urýchliť tieto prírodné procesy sa zrodil v anglickom meste Manchester," vysvetľuje Ing. Pavol Bielek.

Ako ďalej dodáva, v tomto meste už začiatkom 20. storočia reálne spustili do prevádzky prvú čistiareň odpadových vôd. Čistiareň však odvtedy prešli veľkým vývojom.

▪ Pán inžinier, aké typy čistiární sú dnes u nás v prevádzke a aké parametre musia spĺňať?

"V súčasnosti, pokiaľ ide o čistenie komunálnych odpadových vôd, u nás prevažuje biologické čistenie a tak aj hovoríme o biologických čistiarňach, v niektorých sa biologické čistenie kombinuje aj s chemickým, ktoré ale výlučne slúži len na zrážanie a odstraňovanie fosforu. Čistiareň s chemickým stupňom čistenia sa potom označujú ako biologicko-chemické. Čistiareň fungujú s cieľom dosiahnuť prísne parametre na odtoku, ktoré

sú pre nás závažné, a to **predovšetkým celkový fosfor** v priemere 1 mg a celkový dusík v priemere 10 mg na liter odpadovej vody, ale aj mnohé ďalšie ukazovatele“.

▪ **Parametre sú teda prísne.**

“Áno, pretože Slovensko sa zaviazalo, že budeme v rámci Európskej únie vodohospodársky citlivou oblasťou. Keďže napríklad naša čistiareň dodržiava všetky limity, nemusia platiť žiadne odplaty - poplatky za zvyškové znečistenie toku. Avšak je na Slovensku ešte mnoho čistiární, ktoré nemajú také technológie, aby na 100 percent mohli dodržiavať všetky stanovené limity, a preto musia za zvyškové znečistenie platiť do envirofónu, z ktorého sa potom prerozdeľujú prostriedky na rôzne ekologické stavby a projekty.“

▪ **To limitné množstvo celkového dusíka - 10 mg na liter odpadovej vody - sa týka aj dusičnanov?**

“Áno, hovoríme o celkovom dusíku, teda aj o dusičnanoch, ktoré napríklad v synergii s inými prvkami môžu spôsobiť rakovinu žalúdka, a čo je ešte horšie, bezprostredne ohrozujú život najmä malých detí. Dusičnany totiž reagujú v krvi s hemoglobínom za vzniku methemoglobínu, ktorý nie je schopný prenášať kyslík a tak vzniká **riziko udusenía**. To je tá smutne známa methemoglobínémia, ktorá sa v nejednom prípade, najmä v predošlých rokoch podpísala pod náhle zmodrarenie, zastavenie dýchania a okamžitú smrť dojčiat.“

▪ **Je to téma, o ktorej treba neustále hovoriť.**

“Na východe Slovenska, kde je nízka napojenosť na verejný vodovod a verejnú kanalizáciu, má veľa ľudí žumpy a septiky, ktoré nie sú vodotesné a sú skôr len akýmsi trativodmi. Namiesto toho, aby si dali odpadové vody odborne zlikvidovať vo vodárenskej spoločnosti im ich vlastné domové splašky znečisťujú životné prostredie a presakujú do domových studní. Aj keď vodu z vlastných studní používajú trebárs “len” na polievanie zeleniny... O rizikách používania vody s vyšším ob-

sahom dusičnanov som už hovoril a myslím si, že je dobré, že vodárenské spoločnosti intenzívne bojujú s tými, ktorí splaškové vody likvidujú rôznymi pokútnymi spôsobmi.“

▪ **Asociácia vodárenských spoločností (AVS) iniciuje návrh na zmeny príslušných ustanovení zákona číslo 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách tak, aby každý vlastník nehnuteľností, ak v obci je postavená verejná kanalizácia, musel byť na ňu povinne napojený.**

“Osobne som za to, aby takáto zmena čo najskôr prešla parlamentom. Aby majiteľovi domu na likvidáciu odpadových vôd už nestačila žumpa, septik, trativod či dokonca priame a bezostyšné vylievanie splaškov do miestneho potoka...”

▪ **Ste za zmenu a sprísnenie zákona aj kvôli spomínaným dusičnanom?**

“Samozrejme, aj kvôli dusičnanom.“

▪ **Ako a prečo sa v odpadových vodách sleduje celkový dusík, to je jasné, ale prečo potom taký prísny meter aj pre fosfor?**

“Pretože spolu s dusíkom sú to dve látky, ktoré spôsobujú eutrofizáciu vôd.“

Keď k životu chýba kyslík

Jedna zo známych populárno-náučných definícií eutrofizácie hovorí, že je to nadmerný rast rias na vyšších formách rastlín v dôsledku **nadmernej prítomnosti** zlúčenín dusíka a fosforu vo vodných tokoch a nádržiach, čo vedie k porušeniu rovnováhy prirodzeného prostredia vôd. **Eutrofizácia sa prejavuje ako zozelenanie vody** s výrazne zvýšenými množstvami fytoplanktónu. Ten pripravuje vodu predovšetkým o kyslík, ktorý potrebujú k životu ostatné druhy rastlín a živočíchov.

▪ **Pán inžinier, čo k tomuto vysvetleniu ešte treba doplniť najmä z vodárenského hľadiska?**

“To, že je potrebné rekonštruovať, intenzifikovať a stavať ČOV tak, aby boli nutrienty redukované na environmentálne únosnú úroveň. Účinné čistenie odpadových vôd vedie k zlepšeniu kvality vody v tokoch i v stojatých vodách.”

▪ **A ozaj, kto kontroluje, či čistiarne dôkladne čistia odpadové vody a čo vypúšťajú do recipientov, teda do riek a vodných nádrží?**

“Väčšina vodárenských spoločností má vlastné laboratóriá pitnej vody (PV) a odpadových vôd (OV) a v našom prípade je to tak, že priamo v areáli čistiarny

Človek a kanalizácia

▪ **Čo všetko vhadzujú a vylievajú ľudia do kanalizácie, čo by nemali a prečo?**

“V prvom rade by nemali do WC vylievať a vhadzovať žiadne lieky. Zvyšky nespotrebovaných, poškodených či exspirovaných liekov treba odovzdať v lekární. Do kanalizácie sa nesmú vylievať ani zvyšky lepidiel, syntetických rozpúšťadiel, farieb, lakov a záhradnej chémie, lebo ak sa toxické látky dostanú do odpadových vôd, zvyšujú nároky na ich čistenie a predražujú ho a navyše, ak biologický proces nestačí odbúrať všetky **škodlivé a obzvlášť škodlivé látky**, dostanú sa do povrchových tokov, ničia vodnú faunu a ohrozujú podzemné zdroje pitnej vody.”

leniny, ani zvyšky z ovocia (šupky, kôstky, ohryzky), zvyšky varených jedál či napríklad kosti z polievky. Boli u nás na exkurzii kolegovia z Nemecka, pozerali na dopravníkový pás, na ktorom sa viezli šupy z očistených zemiakov a prázdne hrachové struky a neverili vlastným očiam. Čudovali sa, čo všetko sa u nás dostáva do kanalizácie, pričom by sa dalo využiť ako organický odpad. Jeden z nich nám priamo povedal, že u nich v Nemecku sú v tomto smere už na inej úrovni.”

Večný a životodarný kolobeh

Vodárenské spoločnosti na Slovensku dodávajú spotrebiteľom zdravú a čistú a zdravú pitnú vodu, aká v mnohých končinách sveta, vrátane viacerých európskych krajín, zďaleka nie je samozrejmosťou. Ale to je len polovica vodárenskej práce.

Tá druhá spočíva v tom, že použitú vodu (s rôznym stupňom znečistenia) vodári od spotrebiteľov odvádzajú **zložitými sústavami** kanalizačných potrubí do čistiarní odpadových vôd, kde sa po mnohostupňovom prečistení vracia do recipienta, do rieky, aby večný kolobeh vody, ktorý je základom všetkého života na Zemi, **nepretržite** pokračoval ďalej.

S Ing. Bielekom stojíme pri jednej zo sekundárnych sedimentačných nádrží, ktoré predstavujú ten symbolický posledný stupeň čistenia a v ktorých sa rady zdržiavajú divé husy, kačice, čajky...

“Odtiaľto dôkladne vyčistenú vodu vypúšťame do rieky Hornád. Keď sem prídu exkurzie, zakaždým sa ma pýtajú, aká je tá voda. Hovorím im: Vidíte, že je to už priehľadná a krištáľovo čistá, ale na pitie sa nehodí. Obsahuje totiž určité množstvá koliformných baktérií.”

Namiesto pointy

“Samozrejme, v najhoršom prípade ak by sa človek napil z tej vody, vôbec nič by sa mu nemuselo stať, najlepšie by však bolo nechať ju dôkladne prevariť, ale ako hovorím, nie je to voda určená na pitné účely. To treba zdôrazniť. Je to vyčistená odpadová voda, ktorú vypúšťame do recipienta, voda s minimálnym množstvom fosforu a dusíka, teda látok, ktoré eutrofizáciou vôd zabíjajú v riekach a jazerách život - usmrcujú ryby, vodné vtáctvo a ďalšie živočíchy,” vysvetľuje inžinier Bielek.

S týmito slovami vezme do rúk naberačku na dlhej tyči a z vody v sedimentačnej nádrži načerpá do tej typickej pollitrovej tenkostennej nádoby z varného skla, akú dôverne poznajú všetci chemici. Nádobu pozdvihne do výšky proti svetlu a hrdlo poznamená:

“Táto krištáľovo čistá voda vytekajúca z čistiarny do recipienta viac ako výrečne hovorí o tom, že celé vodárenstvo, že všetko čo my vodári robíme, má zmysel. Pre nás, ktorí tu teraz žijeme, i pre budúce generácie.”

(fur.)

Foto: archív redakcie

ne sídli laboratórium OV, ktorého pracovníčky systematicky kontrolujú jednotlivé stupne čistenia i to, čo oteká do recipienta. Okrem toho sme pod drobnohľadom správcu vodných tokov, ktorý vykonáva kontrolné rozborové vypúšťanej odpadovej vody do recipientu v zmysle nariadenia vlády č. 755/2004 Z.z., a taktiež Slovenskej inšpekcie životného prostredia.”

▪ **Predpokladáme, že inšpektori chodia neohlásene.**

“Samozrejme, že neohlásene, no my s tým problém nemáme. Problém vidím v inom. Vycítil som akoby inšpektori boli zameraní len na veľké čistiarne a tie všelijaké malé čistiarne, ktoré patria napríklad obciam kdesi Pánubohu za chrbtom a bohvie ako fungujú, akoby zostávali mimo ich pozornosti. Je to paradox, lebo tie veľké čistiarne, ktoré patria vodárenským spoločnostiam, majú **zväčša najmodernejšie technológie i vlastné laboratóriá**, čo obce nemajú. Zrejme bude za tým len to, že na pravidelné kontroly všetkých ČOV nemajú dost personálnych, finančných a časových možností.”

▪ **Na každom takomto výrobku je uvedené ako a kde sa má likvidovať.**

“U nás je to ale tak, že človek si vo vlastnom záujme prečíta návod na použitie, ale už ho nezaujíma tá časť obalu, kde sa píše o tom, ako sa majú zvyšky likvidovať.”

▪ **A hygienické potreby?**

“Do kanalizácie v žiadnom prípade nepatria tie módne aromatické vlhčené utierky či dámske vložky. Obsahujú totiž pomerne silné vlákna, ktoré sa namotajú na osky čerpadiel. Čerpadlá sa potom musia zastaviť a tie namotané vlákna práce mechanicky odstraňovať. Trvá to celé hodiny! Do WC by sa nemali vhadzovať napríklad ani špilky v vatičkami na čistenie uší.”

▪ **Mnoho ľudí sa zrejme len z pohodlnosti zbavuje zvyškov jedál práve cez kanalizáciu...**

“Do kanalizácie nepatrí to, čo zostáva po očistení ze-

Skúsenosti zo SEVAK-u: Priama komunikácia s občanmi je prvoradá

Severoslovenské vodárne a kanalizácie (SEVAK) ukončili v roku 2010 výstavbu verejnej kanalizácie v rámci stavby **Dodávka pitnej vody** **Sa odkanalizovanie Horných Kysúc** spolufinancovanej z prostriedkov EÚ. Realizáciou tejto investície boli vytvorené podmienky na ekologickú likvidáciu odpadových vôd. Niektorým obciam a mestám sa doteraz podarilo zabezpečiť pripojenosť nad 45 % nehnuteľností na verejnú kanalizáciu. Otázkami sme oslovili zástupcov Turzovky (pripojenosť 76 %, stav k 31. 12. 2012), Korne (pripojenosť 69 %), Staškova (pripojenosť 54 %), Rakovej (pripojenosť 46 %), aby sa podelili o svoje skúsenosti, ktorými dosiahli tento výsledok.

O skúsenosti sa podelili zástupcovia niektorých obcí, a to vedúca úseku výstavby a rozvoja mesta Turzovka **Jana Rudinská**, starosta obce Raková **Mgr. Anton Heglas**, starosta obce Korňa **Jozef Kontrík** a starosta obce Staškov **Ladislav Šimčísko**.

Áké formy iniciatívy a aktivity ste použili, aby ste dosiahli tieto výsledky?

J. Rudinská: Hneď od začatia výstavby kanalizácie sme túto stavbu propagovali v Spravodajcovi mesta Turzovka, ktorý vychádza dvakrát mesačne v týždenníku Kysuce. Nielenže sme prinášali priebež-

né informácie o postupe výstavby a neskôr o jej odovzdaní do skúšobnej prevádzky, ale už od samého začiatku sme sa snažili občanom objasniť ekologické i ekonomické výhody napojenia sa na verejnú kanalizáciu. Robili sme to porovnaním nákladov na likvidáciu odpadových vôd prostredníctvom verejnej kanalizácie s nákladmi na likvidáciu odpadových vôd zo žump. Okrem toho k nám na mestský úrad zakaždým prichádzal pracovník SEVAK-u, ktorý vybavoval agendu priamo v našom meste.

L. Šimčísko: Osvedčila sa nám priama komunikácia s občanmi. Väčšina z nich si uvedomila výhody napojenia sa na verejnú kanalizáciu, nevydali sme

ani všeobecne záväzné nariadenie. Potrebné informácie sme zverejňovali v obecných novinách a na internetovej stránke obce.

J. Kontrík: Zhrniem to takto: obecná osвета, aktivity obecného úradu, ale rozhodujúca je samotná uvedomelosť občanov k stavu životného prostredia v obci.

A. Heglas: V prvom rade treba ísť občanom príkladom. Hneď ako to bolo možné sme zabezpečili napojenie všetkých budov vo vlastníctve obce. A rovnako išli príkladom i poslanci obecného zastupiteľstva aj zamestnanci obce, ktorí si svoju nehnuteľnosť napojili na verejnú kanalizáciu.

Museli ste siahnuť aj po nejakých nepopulárnych opatreniach?

J. Kontrík: V prvom rade to bola osвета smerovaná k možným sankciám za nezrealizovanie prípojky podľa pokynu SEVAK-u.

L. Šimčísko: Nepopulárne opatrenia? Nie, neboli potrebné.

J. Rudinská: Neboli to nepopulárne opatrenia, aj keď sa to niektorým občanom na prvý pohľad takto mohlo javiť. V súlade s platnou legislatívou sme prijali všeobecne záväzné nariadenie a určili termín do 30. júna 2012, ktorý mali dodržať všetci tí, čo mali možnosť napojiť sa na verejnú kanalizáciu. Tento termín sa pre mnohých stal záväzným, aj keď úspešnosť zatiaľ nie je stopercentná.

A. Heglas: Nepopulárne kroky sme z vlastnej iniciatívy nepodnikli. Dokonca aj všeobecne záväzné nariadenie o povinnosti napojiť sa na verejnú kanalizáciu odmietlo obecné zastupiteľstvo prijať. Zastávame princíp subsidiarity, že legislatívny zásah samosprávy má prísť až ako posledný.

J. Rudinská: Chcela by som k tejto téme dodať ešte jednu vec. Vieme o prípadoch, že občania sú pripravení napojiť sa, avšak finančná situácia im to momentálne nedovoľuje. Prípadne ide o rodinné domy, v ktorých žije osamelý občan vyššieho veku a tu sa presvedčanie o výhodách kanalizácie nestretáva s očakávaným ohlasom - na rad nastupujú skôr de-
dičia alebo noví vlastníci.

Pomohla Vám informačná kampaň, ktorú zorganizoval SEVAK v prvom polroku 2012 v médiách?

J. Kontrík: Áno, pomohla.

J. Rudinská: Informačná kampaň SEVAK-u nám pomohla - tak ako sme sa naopak my snažili SEVAK-u pomáhať. Spoluprácu môžeme hodnotiť na "výbornú" a veríme, že rovnaké skúsenosti majú vodári s našou samosprávou.

A. Heglas: Žiaľ, musím objektívne povedať, že v porovnaní s informačnou kampaňou, ktorú som "zažil" v Gmine Lipowa (Poľsko) bola kampaň spoločnosti SEVAK veľmi slabá. Nestačí zverejniť niekoľko inzerátov v tlačенých periodikách. Navyše je to finančne nákladné a anonymné. Treba, aby zamestnanci spoločnosti priamo vycestovali za zákazníkmi a formou prezentačných stánkov na podujatiach (hody, futbalové turnaje a pod.) vysvetľovali výhodu a potrebu napojenia sa na kanalizáciu.

L. Šimčíško: Informácie od SEVAK-u nám ozaj pomohli, využili sme ich v rámci našich aktivít s cieľom prezentovať výhody napojenia sa na verejnú kanalizáciu.

Ako postupujete voči tým vlastníkovi nehnuteľností, ktorí odmietajú napojiť sa na verejnú kanalizáciu a nelegálne likvidujú obsah žump, prípadne odpadové vody vypúšťajú priamo do toku?

J. Kontrík: Predovšetkým opätovnou informáciou

o možných postihoch za opakované odopieranie napojenia sa na verejnú kanalizáciu.

A. Heglas: Zatiaľ sme zistili iba jeden prípad, kedy bola majiteľka rodinného domu pristihnutá pri tom, ako vypúšťa obsah žumpy do potoka. Priestupok sme vybavili pokutou.

L. Šimčíško: My sme takýto prípad zatiaľ neriešili.

J. Rudinská: Každý vlastník rodinného domu, keď predkladá doklady potrebné k vypracovaniu výme-

ru na likvidáciu komunálneho odpadu, sa zároveň preukáže aj dokladom o likvidácii odpadových vôd, a to buď platnou zmluvou so SEVAK-om alebo dokladom o likvidácii odpadových vôd zo žumpy. V tomto druhom prípade sa posudzuje, či množstvo zlikvidovanej odpadovej vody zodpovedá počtu trvalo žijúcich osôb na konkrétnej adrese.

Ing. Jozef Vrábel, SEVAK, a.s.

Foto: archív redakcie

Viac ako **550** lekárov
v **13** zariadeniach po celom Slovensku
sa stará o takmer **30 000** našich
individuálnych klientov

- Široký komplex lekárskeho špecializácií na 1 mieste
- Moderné elektronické služby, napr. SMS pripomienka 24 hodín pred vyšetrením
- Objednanie vyšetrenia na dohodnutý čas cez infolinku, web, e-mail alebo Skype
- Výhodné programy zdravotnej starostlivosti pre jednotlivcov a rodiny
- Komplexné preventívne prehliadky s výsledkami za 1 deň

INFORMUJTE SA
0850 888 999
INFO@PROCARE.SK

Polikliniky ProCare: BRATISLAVA: Beťarska 17, Damerova nám. 3, Vlné hrdlo 49 (areál Slovnaft)
KOŠICE: J. Pavla 6, 5 / NITRA: Fatranská 5
SERED: I. Krasku 38 / ŽILNA: NAD HIRONOM: Priemyselná 12
BAŇSKÁ BYSTRICA: Mammacentrum s.v. Agaty ProCare
BRATISLAVA: Modréňa Kupák, Továrná Modréňa Štefana, Zelená nemocnica a poliklinika / KOŠICE: Zelená nemocnica a poliklinika
ZVOLEN: Zelená nemocnica a poliklinika

www.facebook.com/ProCareSK
www.procare.sk

**Rýchlo, jednoducho a s prehľadom
VYUŽITE NAŠE SLUŽBY**

*Dlhoročné skúsenosti a široká ponuka finančných služieb na jednom mieste, pod jednou strechou.
Neplaťte zbytočne, poistite si to, na čom Vám záleží.*

PONÚKAME

- Objektivitu
- Osobný prístup
- Profesionalitu
- 24 hodinovú asistenčnú službu pri škodách a poistných udalostiach

**ŠETRÍME VÁŠ ČAS
A VAŠE PENIAZE**

*Ak máte chvíľu voľného času, zozbierajte doma všetky poistné zmluvy a napíšte nám, alebo zavolajte.
Naša snaha sa ukáže vo Vašej peňaženke.*

kontakt: +421903905875,
e-mail: info@maximabroker.sk
www.maximabroker.sk

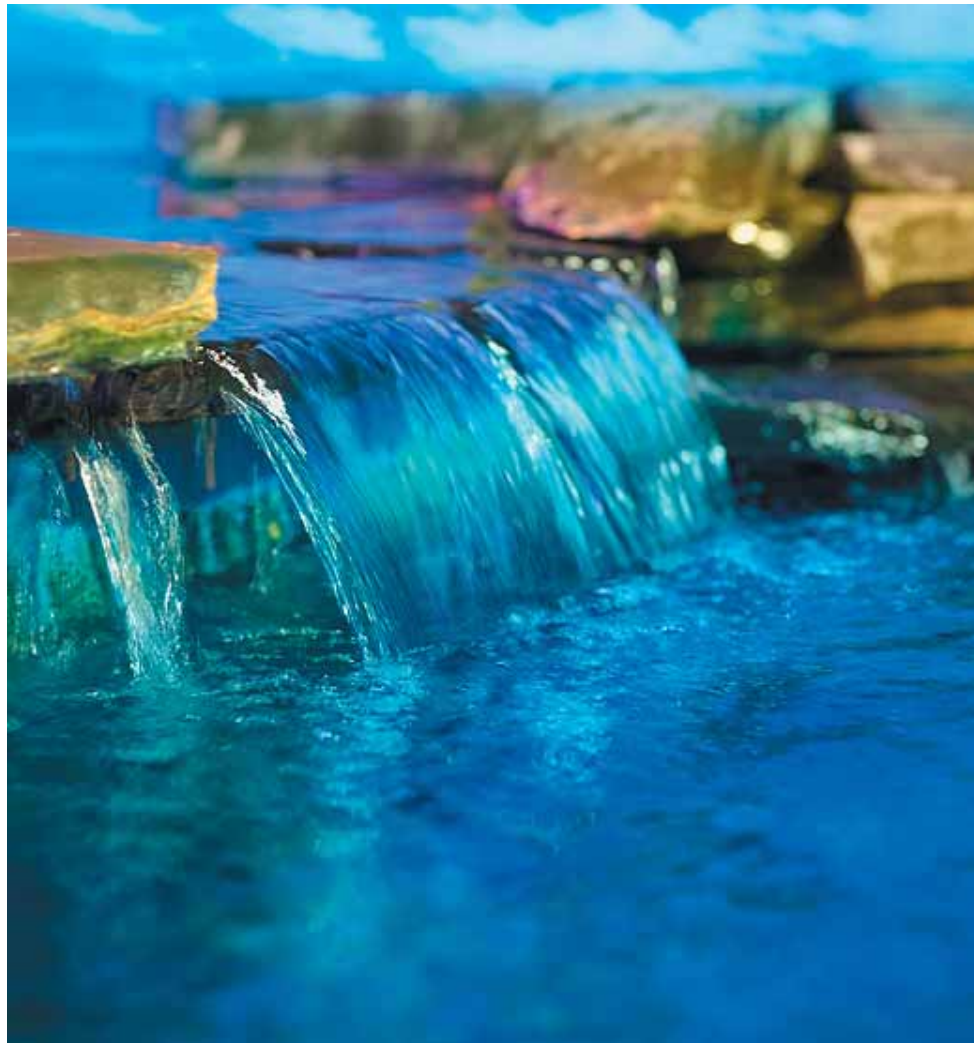

AVS prichádza s iniciatívou na zmenu zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách

asociácia
vodárenských
spoločností

Ved' to všetci poznáme, ak stojíme na brehu niektorého toku, najmä však malých obecných potokov, ktoré neraz vyzerajú ako žumpy a aj ostatnými sensorickými vlastnosťami pripomínajú práve žumpu. Človeku, ktorý má kladný vzťah k vode a zdravému životnému prostrediu musia vyhrnúť slzy do očí, ak domáci (samozrejme tí starší) začnú rozprávať o tom, že kedysi, v polovici 60-tych rokov, v tom potoku plávali ryby, boli tam raky, vydry...

Príčin prečo je to tak je mnoho, ale zdá sa, že starostlivosť o vodu potrebuje jasnejšie a jednoznačnejšie pravidlá. Teraz platná legislatíva totiž nie vždy umožňuje **dostatočne postihnúť** nezodpovedných a ľahostajných k životnému prostrediu a tým aj k zdraviu svojmu i k zdraviu iných ľudí...

Asociácia vodárenských spoločností (AVS) preto vychádza v týchto dňoch s iniciatívou na zmenu príslušných ustanovení zákona **číslo 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách**, ktorý upravuje zriaďovanie, rozvoj a prevádzkovanie verejných vodovodov a verejných kanalizácií, ako aj práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri zriaďovaní a prevádzkovaní verejných vodovodov a verejných kanalizácií vrátane ich prípojok.

Návrh sa konkrétne týka kanalizácií a toho, aby každý a v každej obci, v ktorej už je prevádzkovaná verejná kanalizácia alebo bude v budúcnosti vybudovaná, bol **zo zákona povinný pripojiť** sa na ňu **bez ohľadu** na to, či má žumpu alebo nie a bez ohľadu na to, či ju riadne vyváža alebo ju len pokútne dáva vyviezť na okraj obce či do neďalekého potoka. Alebo jeho žumpa či septik sú dokonca len trativodom, z ktorého im jeho vlastné domové splašky znečisťujú životné prostredie a presakujú do domovej studne.

Zákon by však istú časovú úľavu (odklad povinnosti na určitú dobu) mohol poskytnúť tým, ktorí majú pri rodinnom dome zriadenú **vlastnú domovú čistiareň odpadových vôd (ČOV)** a prevádzkujú ju na **základe povolenia** orgánu štátnej vodnej správy.

Podľa paragrafu 23, ods. 2, predmetného zákona je každý vlastník stavby alebo vlastník pozemku povinný **pripojiť** stavbu alebo pozemok, kde vznikajú odpadové vody, na verejnú kanalizáciu a **splniť** technické podmienky týkajúce sa najmä miesta a spôsobu pripojenia na verejnú kanalizáciu a **uzatvoriť zmluvu o pripojení** s vlastníkom verejnej kanalizácie, ak v obci, na ktorej území sa stavba alebo pozemok nachádza, je zriadená a vlastník stavby alebo vlastník pozemku **nemá povolenie** príslušného orgánu štátnej vodnej správy **na iný spôsob** nakladania s odpadovými vodami.

Pod "iným spôsobom" treba rozumieť predovšetkým domové ČOV povolené orgánom štátnej vodnej správy, no v praxi sa skôr stretávame s netesniacimi žumpami, septikmi i s voľným vypúšťaním splaškových vôd do prírody, najmä do miestnych tokov.

Výklad zákona je dosť **nejednoznačný** a často aj **zneužívaný**. Výrečne o tom hovorí životné prostredie nejednej slovenskej obce. A potvrdením nech sú mnohé prípady, ktoré sa z času na čas objavujú v médiách.

Napríklad taká 75-ročná babka, ktorá usilovne celé dopoludnie fúrikom vyváža odpad z chlieva do cca 150 m vzdialeného miestneho potoka a keď ju pristihnú, argumentuje tým, že ona nie je "taká šialená", aby stále toľko peňazí dávala za vývozy žumpy...

Navrhovaná úprava

AVS prichádza s takto formulovanou úpravou paragrafu 23, ods. 2, zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách:

Vlastník stavby alebo vlastník pozemku je **povinný pripojiť** stavbu alebo pozemok, kde vznikajú odpadové vody, na verejnú kanalizáciu a **splniť** technické podmienky týkajúce sa najmä miesta a spôsobu pripojenia sa na verejnú kanalizáciu a **uzatvoriť zmluvu** o pripojení s vlastníkom verejnej kanalizácie, ak v obci, na ktorej území sa stavba alebo pozemok nachádza, je verejná kanalizácia zriadená, a to **do 90 dní** od doručenia výzvy vlastníka verejnej kanalizácie.

Inak a jednoduchšie povedané: **každý by mal byť povinný napojiť sa na verejnú kanalizáciu**, ak je v obci zriadená, a iné možnosti likvidácie odpadových vôd už perspektívne **nebudú povolené**.

12-mesačný odklad by mohli dostať tí majitelia stavieb alebo pozemkov, kde vznikajú odpadové vody, ktorým bolo pred účinnosťou navrhovanej novely tohto zákona vydané stavebným úradom **právoplatné** stavebné povolenie, z výroku ktorého vyplýva, že odpadové vody **môžu byť** odvádzané do podzemnej nádrže bez odtoku na akumuláciu odpadových vôd z domácnosti, za podmienky, že **právoplatným rozhodnutím** stavebného úradu bolo užívanie takejto stavby **povolené**.

Takýto vlastník stavby alebo vlastník pozemku by však musel vlastníkovi verejnej kanalizácie najneskôr do 3 mesiacov preukázať vodotesnosť podzemnej nádrže a nakladanie s jej obsahom v súlade so zákonom.

Potreba zmeny

V prvom rade hovoríme o zdraví človeka. Takým typickým a žiaľ ani v 21. storočí zďaleka nie ojedinelým prípadom je **methemoglobinémia**, pod ktorú sa podpisujú dusičnany bezprostredne ohrozujúce život najmä malých detí, ak sa vo väčších koncentráciách dostanú do vodných zdrojov, napríklad do domových studní tým, že poblízku situovaná žumpa nie je vodotesná.

Pripomeňme, že dusičnany reagujú v krvi s hemoglobínom za vzniku methe-moglobínu, ktorý spôsobuje zastavenie dýchania a smrť.

... a sankcie?

Navrhovaná úprava zákona ráta aj so sankciami. A tak sa priestupku na úseku verejných vodovodov a verejných kanalizácií sa dopustí vlastník stavby a vlastník pozemku, kde vznikajú odpadové vody, **ak nepripojí** stavbu alebo pozemok na verejnú kanalizáciu **alebo nesplní** technické podmienky týkajúce sa najmä miesta a spôsobu pripojenia na verejnú kanalizáciu **alebo neuzatvorí zmluvu o pripojení** s vlastníkom verejnej kanalizácie, ak v obci, na ktorej území sa stavba alebo pozemok nachádza, je verejná kanalizácia zriadená.

Argumentovanie vlastníka nehnuteľnosti, že používa iný spôsob likvidácie odpadových vôd než verejnou kanalizáciu, už potom neobstoí. Pokuty ukladá príslušný obvodný úrad životného prostredia

V záujme človeka

Návrh na zmenu zákona číslo 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách nie je samoúčelný. Jeho iniciátori berú do úvahy viacero faktorov. Jednak sú to zdravotno-ekologické hľadiská a jednak skutočnosť, že na výstavbu moderných kanalizačných sietí a čistiarní odpadových vôd boli **vynaložené** obrovské finančné prostriedky - vybudované boli z peňazí európskych daňových poplatníkov, za príspevnia vlády SR i konkrétnej vodárenskej spoločnosti.

Všetky tieto argumenty (ekológiu i zdravie, ale aj peniaze vynaložené na výstavbu) treba brať do úvahy. Bez ohľadu na individuálne a často aj úzkoprse záujmy majiteľov tej-ktorej nehnuteľnosti.

Lebo vždy, keď hovoríme o kanalizácii a čistení odpadových vôd, ide o celospoločenský a v konečnom dôsledku o celosvetový záujem. Téma Svetového dňa vody 2013 (píšeme o ňom v inej časti tohto vydania Vodárenských pohľadov) hovorí o tom, že voda nepozná regionálne a štátne hranice a ochrana životného prostredia a zdrojov zdravej pitnej vody je nadovšetko horúcim a globálnym problémom.

V záujme človeka a jeho prežitia.

(fur.)

Foto: archív redakcie

Čo je nové v SEVAK, a.s.

Vodári – volejbalisti športovali

Tradičný volejbalový turnaj o pohár generálneho riaditeľa Severoslovenských vodární a kanalizácií, a.s. napísal 7. decembra 2012 už svoju pätnástu kapitolu. Zúčastnilo sa ho sedem družstiev:

- Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s.
- Oravská vodárenská spoločnosť, a.s.
- Považská vodárenská spoločnosť, a.s.
- Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s.
- Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s.
- Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.
- Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s.

Zainteresovaní boli zvedaví, či sa víťazovi z roku 2011, družstvu z Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., podarí obhájiť prvenstvo, alebo na vodársky Olymp vystúpi niekto z pozadia.

Športová úroveň zápasov bola aj tentoraz vysoká. Hralo sa v Žiline v dvoch telocvičniach, vo dvoch skupinách po štyroch, resp. troch družstvách, ktoré boli vybrané žrebovaním. Hralo sa systémom každý s každým v skupinách a prví dvaja z každej skupiny postúpili do finálovej skupiny a zostávajúce tri družstvá bojovali o konečné umiestnenie s tým, že sa započítavali výsledky zo základných skupín. Prvú základnú skupinu vyhrali Košičania a spolu s nimi postúpili aj Oravčania. V druhej skupine z prvého miesta postúpili Martinčania, spolu s Bystričanmi.

V zápasoch o umiestnenie na 5. – 7. mieste bolo konečné poradie:

- 5. Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s.
- 6. Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s.
- 7. Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s.

Finálová skupina vyvrcholila zápasom o prvé miesto medzi Východoslovenskou vodárenskou spoločnosťou, a.s. a Turčianskou vodárenskou spoločnosťou, a.s.. Po dramatických setoch sa „Turvodčania“ vyplli k vrcholnému výkonu a nakoniec Košičanov prekvapujúco porazili 2:1 na sety.

Konečné poradie finálovej skupiny:

- 1. Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s.
- 2. Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.
- 3. Oravská vodárenská spoločnosť, a.s.
- 4. Považská vodárenská spoločnosť, a.s.

Na záver podujatia generálny riaditeľ SEVAK, a.s. Ing. Miroslav Kundrík odovzdal všetkým družstvám medaily a poháre a potom nasledovala tradičná diskoteka.

Ing. Jozef Vrábel, SEVAK, a.s.

Foto: archív SEVAK, a.s.

Čo je nové vo VVS, a.s.

Svetový deň vody vo VVS, a.s.

Svetový deň vody je príležitosť pripomenúť si nesmierne dôležitosť a vzácnosť tekutiny, ktorú bežne vnímame ako samozrejmosť. Na jej význam upozorňuje každoročne aj Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. formou zaujímavých aktivít, ktoré pripravuje pre svojich zákazníkov. Inak tomu nie je ani tento rok.

Bezplatná analýza vody

Obyvatelia regiónu, ktorí nie sú napojení na verejný vodovod VVS, a.s. majú 22. marca 2013 možnosť overiť si kvalitu vody, ktorú pijú. Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. ponúka vykonanie bezplatnej analýzy vody z domových studní (nie z verejného vodovodu) v ukazovateli dusičnany (NO_3^-).

Deň otvorených dverí – prehliadka vybraných vodárenských objektov

VVS, a.s. otvára aj tento rok brány vybraných vodárenských objektov pre záu-

jemcov z radov širokej verejnosti, v čase **18. - 22. marca 2013** ponúka možnosť prehliadky vybraných vodárenských objektov: úpravň vód (ÚV), čistiarní odpadových vôd (ČOV) a chemických laboratórií pre individuálnych záujemcov aj organizované skupiny s odborným výkladom. Všetci návštevníci, deti aj dospelí, sa môžu tešiť aj z atraktívnych reklamných predmetov vyrobených na mieru pri príležitosti SDV.

Súťaž – Vytvor slogan na vodu z vodovodu

Príležitosť zapojiť sa do aktivít pri príležitosti Svetového dňa vody majú aj školáci. VVS, a.s. vyskúša ich kreativitu v súťaži o najlepší jednovetný slogan na pitnú vodu. Podrobné informácie o súťaži nájdú školáci v ďalšom vydaní časopisu Vodníček.

Časopisy Vodník a Vodníček

Množstvo informácií o vode, jej kvalite, o pitnom režime, ale aj rozhovory so známymi osobnosťami z východu nájdú čitateľa v časopise Vodník, ktorý VVS, a.s. vydáva pri príležitosti SDV už šiesty raz, deti ZŠ určite poteší jeho mladší brat – Vodníček. Oba časopisy ponúkajú okrem informácií a zábavy aj možnosť zapojiť sa do rôznych súťaží a zabojovať tak o skvelé ceny. Zákazníci VVS, a.s. ich nájdú v ZC ako prílohu denníka Korzár.

Adriana Marušinová

Foto: archív redakcie

Čo je nové

Čo je nové v StVPS, a.s.

Spokojnosť so službami vodární stúpla

Vysokú spokojnosť s úrovňou služieb preukázal posledný telefonický prieskum spokojnosti, ktorý pre Stredoslovenskú vodárenskú prevádzkovú spoločnosť, a.s. zrealizovala externá spoločnosť. Výskumu sa zúčastnilo 1000 odberateľov z kategórií rodinné domy, bytové správckovské spoločnosti, spoločenstvá vlastníkov bytov a firmy.

Najvyšší vplyv na celkovú spokojnosť zákazníkov má parameter kvality vody a spokojnosť s plynulou dodávkou vody. Pri obidvoch týchto parametroch je vysoká spokojnosť naprieč všetkými segmentmi. S kvalitou pitnej vody je spokojných 86,5% a s nepretržitou dodávkou pitnej vody 85,7% respondentov.

Celkovo je s úrovňou služieb poskytovaných dodávateľom pitnej vody a prevádzkovateľom verejnej kanalizácie spokojných 89,9% respondentov. Najväčšia celková spokojnosť je, tak ako v minulých rokoch, pri firemných zákazníkoch (91%). Tento rok sa však delia o túto pozíciu spolu s obyvateľmi rodinných domov (91,1%). Výskum potvrdil význam investovania do rozvoja ľudských zdrojov, nakoľko až 94,2% opýtaných bolo spokojných s profesionalitou zamestnancov. Kvalitu zákaznických služieb potvrdili aj odpovede na otázky týkajúce sa prehľadnosti faktúr (92,6% spokojných zákazníkov) a typov platieb (98,4% spokojných zákazníkov).

Čo sa týka preferencie typov informácií opäť sa potvrdilo, že zákazníkov najviac zaujímajú informácie z oblasti kvality vody a z cenovej oblasti. Pri poskytovaní informácií sú stále na prvom mieste letáky a brožúry u rodinných domov, zatiaľ čo firemné inštitúcie uprednostňujú internet.

Ako povedala obchodná riaditeľka spoločnosti Ing.

Mária Vicianová: „Výsledky prieskumu nás potešili ale stále hľadáme cesty, ako zlepšiť a zdokonaľiť komunikáciu so zákazníkom. Jedným z krokov je aj posledná novinka v ponuke zákaznických služieb tzv. elektronická faktúra.“

Pri službe elektronická faktúra zákazník na základe úspešnej aktivácie služby dostáva faktúry za vodné a stočné v elektronickej podobe na jeho e-mailovú adresu. Výhod elektronickeho zasielania faktúr je niekoľko. Služba zasielania elektronickejších faktúr je pre zákazníka bezplatná, zákazník získa jednoduchý a komfortný prístup k faktúre, faktúry sú zasielané v PDF formáte a tak má zákazník k dispozícii kompletný archív faktúr kedykoľvek vo svojej e-mailovej schránke. Súčasne na portáli www.zelenafaktura.sk je k dispozícii zasielaná faktúra pre prípadné použitie ešte 60 dní po odoslaní. Zákazník dostane tiež upozornenie SMS správou o doručení faktúry do e-mailovej schránky. Aktuálne spoločnosť ponúka po doručení faktúry na e-mailovú adresu zákazníka aj možnosť priamej elektronickej platby cez VUBpay alebo TATRAPay.

Viac informácií na www.stvps.sk

Vodárenské spoločnosti Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. a Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. prechádzajú po šiestich rokoch pôsobenia na trhu na nové logo. Pôvodnú šedo-červenú farebnú kombináciu vystrieda typická vodárenská modrá doplnená šedým písmom. Nové logo sa svojou farebnosťou a tvarom približuje k pôvodnému logu vodárenských spoločností a má zdôrazniť regionálnu príslušnosť firmy, stratégiu zameranú predovšetkým na zabezpečenie dodávky kvalitnej vody a odkanalizovania v regiónoch pôsobnosti.

Obe spoločnosti aj naďalej zostávajú členmi skupiny VEOLIA VODA.

Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.

Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.

Veríme, že novým logom sa spoločnosti viac priblížia zákazníkovi a budú pokračovať v smerovaní k prozákaznícky orientovanej spoločnosti s kvalitným technickým a personálnym zázemím.

Mgr. Slavomíra Vogelová, StVPS, a.s.

Foto: archív StVPS, a.s.

Čo je nové v TURVODE?

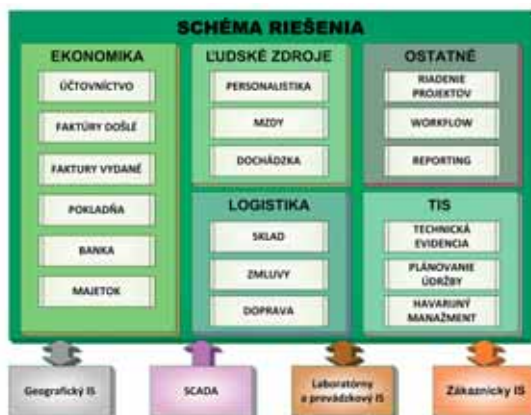
turvod

Turvod úspešne ukončil implementáciu celopodnikového informačného systému

Na konci minulého roka TURVOD úspešne ukončil implementáciu celopodnikového informačného systému. V roku 2011 sa rozhodli prehodnotiť oblasť informačných systémov využívaných spoločnosťou. Pôvodný stav bol charakterizovaný používaním viacerých informačných systémov, kde vzájomné zdieľanie strategických informácií nebolo plne automatizované. Cieľ bol nasmerovaný na implementáciu uceleného informačného systému, ktorý bude zastrešovať našich kľúčových procesov. Nasadenie príslušného celopodnikového riešenia sa malo vedľa špecializovaného zákaznického informačného systému a geografického informačného systému stať jedným z kľúčových pilierov integrovaného informačného systému v spoločnosti. Preto bola implementácia celopodnikovej aplikácie vnímaná od samého začiatku ako projekt, ktorého úspešná realizácia je dôležitým predpokladom zabezpečenia ďalšieho rozvoja spoločnosti.

nia ďalšieho rozvoja spoločnosti.

Súčasťou projektu bola migrácia existujúceho zákaznického systému na novú platformu a implementácia nového podnikového informačného systému. Tento ucelený podnikový systém spoločnosti v súčasnosti pokrýva ¾ procesov. Okrem štandardných ekonomických, personálnych a obchodných procesov je

to aj oblasť vysoko špecifická pre vodárenské spoločnosti, tzn. riadenie investícií a údržby infraštruktúry. V vodárenskom názvosloví ide o technický informačný systém.

Ide o špecializovanú nadstavbu podnikového systému, ktorá je určená na komplexnú podporu procesu údržby (preventívna a periodická údržba, revízie, opravy, plánovanie údržby a opráv), technická evidencia prvkov infraštruktúry, riešenie havarijných stavov a taktiež realizácia a vyhodnocovanie investičných akcií.

Turčianska vodárenská spoločnosť sa v snahe neustále zvyšovať úroveň poskytovaných služieb rozhodla investovať do rozvoja moderného celopodnikového informačného systému, ktorý prispeje k zefektívneniu firemných procesov. Dnešným prechodom do ostrej prevádzky sa ciele, ktoré si spoločnosť stanovila na začiatku projektu, podarilo naplniť a naimplementovaný informačný systém začína generovať pridanú hodnotu v rámci riadenia procesov.

MVDr. Rastislav Zábranský, generálny riaditeľ

Obrázok: Schéma riešenia

Čo je nové v PVPS, a.s.

Podtatranská vodárenská
prevádzková spoločnosť, a.s.

Svetový deň vody pod Tatrami

22. marca si každoročne pripomínajú vodárenské spoločnosti a široká verejnosť Svetový deň vody.

Pri tejto príležitosti Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. pripravila pre zákazníkov bezplatnú analýzu vody na dusičnany. Zvýšený obsah dusičnanov je jedným z najčastejšie prekročených ukazovateľov kvality vody v domových studniach. Obyvatelia regiónu, ktorí využívajú vlastné zdroje (domové studne) si môžu dať analyzovať dusičnany dňa **21. 3. 2013**. Na uskutočnenie rozboru je potrebné doniesť minimálne 200 ml vzorky pitnej vody na vrátnicu spoločnosti PVPS, a.s. v Poprade alebo jej pobočiek v Spišskej Novej Vsi a v Starej Ľubovni. Výsledky analýz budú zverejnené na internetovej stránke spoločnosti.

Okrem spomínanej služby ponúka PVPS, a.s. zľavu **25 %** na minimálny rozbor vody v zmysle NV SR č. 496/2010. Súčasťou minimálneho rozboru je fyzikálno-chemický, mikrobiologický a biologický rozbor 28 parametrov vody za účelom posúdenia jej kvality a vhodnosti použitia na ľudskú spotrebu. Zaujímavci si môžu objednať tento rozbor v 11. týždni, t.j. od **18. 3.**

2013 do 22. 3. 2013. Cena za rozbor s 25 % zľavou predstavuje 88,47 € s DPH. Vzorky budú odobraté pracovníkmi laboratória po dohode so zákazníkom na náklady vodárenskej spoločnosti. Odber aj analýzy vzoriek vykoná Skúšobné laboratórium Útvaru kontroly kvality, ktoré v zmysle Osvedčenia o akreditácii S-250 je spôsobilé vykonávať skúšky a odbery neustranne a dôveryhodne v zmysle plnenia požiadaviek normy ISO/IEC 17025:2005.

Prezentácia spoločnosti v obchodnom centre

Dňa **22. 3. 2013** bude v obchodno-zábavnom centre MAX Poprad pripravená prezentácia našej spoločnosti v čase od 12.00 hod. do 18.00 hod. na prízemí. Akcia je zameraná hlavne pre deti, ktoré sa budú môcť zábavnou formou dozvedieť zaujímavosti o vode, jej kolobehu v prírode alebo o čistení odpadových vôd. Pre dospelých zákazníkov zodpovieme na prípadné otázky, ktoré sa môžu týkať faktúr, zmlúv a rôznych zákaznických tém. Pre všetkých zúčastnených je pripravená zlosovateľná anketa o zaujímavé vecné ceny.

Deň otvorených dverí

Pre školské kolektívy bude možnosť v dňoch od **18. 3. do 22. 3. 2013** navštíviť po dohode s našimi zodpovednými zamestnancami vybrané vodárenské objekty a ČOV. Okrem zaujímavých prehliadok našich prevádzok sú pre návštevníkov pripravené profesionálne prednášky a odborný výklad o činnosti jednotlivých zariadení.

Slávnostné vyhodnotenie súťaže

Dňa 31. 1. 2013 sa konalo v spoločnosti PVPS, a.s. slávnostné odovzdanie cien na základe vyhlásenia súťaže.

že pre zákazníkov v letáku o elektronickej komunikácii – „Môj zákaznícky účet“. Kto sa zaregistroval počas uplynulého roka prostredníctvom tejto novej služby, automaticky postúpil do žrebovania o prístroj na výrobu sódy.

Okrem hlavnej ceny boli udelené dve hodnotné ceny.

Za účasti vedenia spoločnosti boli na slávnostnom posedení ocenení traja víhercovia, ktorí boli vyžrebovaní komisiou PVPS, a.s. spomedzi 556 zúčastnených zákazníkov.

Výhercovia súťaže:

1. cena – prístroj na sódu – Ján Jakubčák, Spišská Nová Ves
2. cena – reklamný balíček spoločnosti – Marián Klein, Poprad
3. cena – reklamný balíček spoločnosti – Miroslav Benko, Kežmarok

Ing. Božena Dická
PVPS, a.s.

Čo je nové v BVS

Výročie vzniku BVS, a. s., 2003 - 2013

Bratislavská vodárenská spoločnosť oslavuje v tomto roku 10. výročie vzniku akciovej spoločnosti. Na slávnostnom podujatí, organizovanom pri tejto príležitosti budú odmenení tí, ktorí sa svojou prácou zaslúžili o mimoriadny prínos pre našu spoločnosť. Celkom 10 odmenení dostanú pamätné mince, vyrobené špeciálne pre túto príležitosť. Spoločenského podujatia sa okrem vedenia spoločnosti, predstavenstva, dozornej rady a zamestnancov zúčastnia aj vzácní pozvaní hostia z radov akcionárov, obchodných partnerov či významných zákazníkov BVS.

Noví členovia vedenia

1. januára 2013 boli menovaní noví členovia vedenia BVS. Finančným riaditeľom sa stal JUDr. Stanislav Rehuš, ktorý bol od augusta 2013 poverený vedením tohto úseku. Technickým riaditeľom bol menovaný Ing. Stanislav Beňo, investičný úsek riadi Ing. František Sobota.

Príprava projektu na ochranu vodárenských zdrojov

Zástupcovia Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a. s. a Fakulty elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, sa začiatkom februára stretli na prvom rokovaní pracovnej skupiny, ktorej úlohou je pripraviť projekt na zvýšenie a skvalitnenie ochrany najstaršieho vodárenského zdroja Sihot. Spolupráca medzi BVS a FEI STU začala na základe podpisu memoranda o spolupráci medzi oboma inštitúciami v októbri 2012. Výsledkom bude účinný systém monitorovania rozsiahleho územia v okolí významných vodárenských zdrojov. BVS, a.s. má záujem v roku 2013 naďalej prehĺbovať svoje aktivity v oblasti ochrany vody a vodárenských zdrojov, a to prostredníctvom aplikácie najmodernejších technológií.

Mgr. Alexandra Maszayová
Foto: archív BVS, a.s.

Čo je nové

Čo je nové v PoVS, a.s.

POVAŽSKÁ
VODÁRENSKÁ
SPOLOČNOSŤ, a.s.

Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v okrese Ilava

Považská vodárenská spoločnosť, a.s. Považská Bystrica je v rámci svojej územnej pôsobnosti v okresoch Považská Bystrica, Púchov a Ilava zameraná na rozvoj environmentálnej infraštruktúry v oblasti zásobovania pitnou vodou a odvádzania a čistenia odpadových vôd.

V programovacom období 2004 – 2006 bol úspešne zrealizovaný projekt ISPA „ČOV a kanalizačný systém v Považskej Bystrici“, na ktorý boli prvýkrát čerpané finančné prostriedky z fondov EÚ v rámci kohéznej politiky.

V prebiehajúcom programovacom období 2007 – 2013 realizujeme s podporou fondov EÚ projekt „Papradňanská dolina – kanalizácia“, ktorý bude na čistenie produkovaných odpadových vôd využívať kapacitu komplexne prebudovanej a intenzifikovanej ČOV Považská Bystrica v programovacom období 2004 – 2006.

Ďalším projektom v tomto programovacom období 2007 – 2013 je aj projekt „Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v okrese Ilava“.

Slávnostné otvorenie stavby sa uskutočnilo v priestoroch kaštieľa Chateau Mignon v Dubnici nad Váhom 12. decembra 2012.

Hlavnými cieľmi projektu je zabezpečiť odvádzanie a čistenie odpadových vôd pre štyri aglomerácie, Dubnica nad Váhom – Nová Dubnica, Ilava, Košeca a Ladce podľa smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd. Tým sa zároveň zníži znečistenie povrchových a podzemných vôd a zlepši sa kvalita života v záujmovej oblasti.

Projekt zároveň umožní zásobovanie pitnou vodou tej časti obyvateľov v obciach Ladce a Košeca, ktorí nie sú zabezpečení podľa smernice Rady 98/83/ES o kvalite vody určenej pre ľudskú spotrebu.

Projekt umožní intenzifikovať komunálnu ČOV Dubnica nad Váhom na centrálnu ČOV pre čistenie odpadových vôd zo všetkých štyroch aglomerácií a prebudovať komunálnu ČOV Ilava na centrálnu čerpaciu stanicu odpadových vôd za účelom zabezpečenia potrebnej kapacity a eliminácie nutrientov. Kapacita centrálnej ČOV Dubnica nad Váhom bude takmer 50 000 ekvivalentných obyvateľov. Záro-

veň sa zvýši pripojenie na verejnú kanalizáciu minimálne na 85 percent existujúcich producentov v projektových územiach vybudovaním 39 608 m gravitačnej kanalizácie, 15 čerpacích staníc a 7 992 m výtlačného potrubia, pričom na novovybudovaný kanalizačný systém sa pripojí 6 070 obyvateľov.

V rámci projektu sa taktiež vybuduje 13 891 m vodovodného projektu, na ktorý sa pripojí 3 222 obyvateľov.

Celkové výška oprávnených investičných výdavkov na predmetnú stavbu predstavuje podľa projektu 54 264 tis. € z toho je nenávratný finančný príspevok z Kohézneho fondu EÚ a štátneho rozpočtu SR 43 413 tis. € a spolufinančný podiel z vlastných zdrojov vodárenskej spoločnosti je 10 851 tis. €.

Realizácia stavby „Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v okrese Ilava“ sa začala v týchto dňoch a jej dokončenie sa plánuje v decembri 2015.

„Vytvára sa tým možnosť riešiť doterajší spôsob nakladania s odpadovými vodami vhodnejším a hygienickým spôsobom, čo významne prispieva ku skvalitneniu životného prostredia v súlade s európskymi kritériami“, povedal Ing. Ján Balušík, generálny riaditeľ Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s.

Ing. Ján Balušík, PoVS, a.s.

Foto: archív PoVS, a.s.

Čo je nové v PVS, a.s.

Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s. ukončila realizáciu environmentálnej infraštruktúry v aglomerácii Stará Ľubovňa

Hlavná aktivita projektu „Dobudovanie kanalizácií a čistiarnie odpadových vôd (ČOV) pre aglomeráciu Stará Ľubovňa“, ktorá sa začala realizovať v októbri r. 2010 a je spolufinancovaná z Kohézneho fondu Európskej únie a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v rámci Operačného programu Životné prostredie, bola úspešne ukončená na jeseň uplynulého roku.

Cieľom projektu je zabezpečenie odkanalizovania i čistenia odpadových vôd v aglomerácii Stará Ľubovňa, ktorá pozostáva z mesta Stará Ľubovňa, obcí Nová Ľubovňa a Jakubany. Špecifickým cieľom projektu je zvýšenie stupňa napojenosti obyvateľstva v predmetnej aglomerácii na verejnú kanalizáciu nad 90 % podľa EO (ekvivalentný obyvateľ) a zabezpečenie čistenia odvádzaných odpadových vôd s odstraňovaním nielen organického znečistenia, ale aj celkového dusíka a fosforu.

Odpadové vody z aglomerácie Stará Ľubovňa sú v súčasnosti privádzané novovybudovanou verejnou kanalizáciou na jestvujúcu ČOV Stará Ľubovňa, ktorá má po dobudovaní kapacitu 24 917 EO a dosahuje už počas skúšobnej prevádzky požadovanú účinnosť čistenia v súlade s Rámcovou smernicou o vodách 2000/60/

EC, Smernicou 91/271/EHS a národnou legislatívou.

Realizáciou projektu sa dosiahli predpokladané merateľné ukazovatele projektu ako je celková dĺžka novovybudovanej stokovej siete bez prípojek nad 12,3 km, už uvádzaná kapacita ČOV Stará Ľubovňa pre 24 917 EO či cez 3 000 novo napojených obyvateľov. Implementáciou projektu sa splnili všetky plánované indikátory projektu. I keď plánované celkové náklady projektu podľa predmetu podpory NFP sú stanovené na viac ako 17,4 mil. EUR bez DPH, je už dnes zrejmé, že celkové investičné náklady projektu nepresiahnu 16,5 mil. EUR bez DPH. Celková pomoc Operačného programu Životné prostredie je poskytovaná do maximálnej výšky 94,365 % z celkových nákladov a zvyšok tvorí spolufinancovanie Podtatranskej vodárenskej spoločnosti.

Ukončenie všetkých aktivít projektu sa očakáva v decembri 2013. Je nesporné, že realizácia tohto projektu v danej oblasti už dnes prispieva ku zníženiu záťaže životného prostredia a ku zvýšeniu kvality života obyvateľov. Vybudovanie environmentálnej infraštruktúry, do ktorej patrí aj verejná kanalizácia a ČOV, predstavuje

základný rozvojový prvok aglomerácie. Z uvedeného dôvodu sa preto očakáva aj následný ekonomický rozvoj dotknutého regiónu.

Ing. Peter Ďuroška
investičný riaditeľ PVS, a.s.

Čo je nové v TVS, a.s.

**TRENČIANSKA
VODOHOSPODÁRSKA
SPOLOČNOSŤ, a. s.**

SVETOVÝ DEŇ VODY

Pri príležitosti Svetového dňa vody spoločnosť tradične organizuje akcie na pripomenutie si hodnoty vody pre verejnosť:

- spolufinancovanie pokračovania environmentálneho vzdelávacieho projektu pre deti s názvom: „**Daj si vodu z vodovodu**“
- rozbory vody na stanovenie obsahu dusičnanov v chemickom laboratóriu TVS, a.s. pre verejnosť zdarma, 22. marca 2013

- exkurzie do čistiarny odpadových vôd v Trenčíne
- Kvapka krvi nad kvapku vody, zamestnanci spoločnosti TVS, a.s. môžu darovať krv na Národnej transfúznej stanici v Trenčíne dňa 21. marca 2013 – najvzácnejšiu tekutinu v tele človeka. Majme na pamäti, že každá kvapka krvi môže zachrániť život ...

Stretnutie starostov a primátorov

Dňa 17. januára 2013 sa konalo novoročné stretnutie starostov a primátorov v príjemnom prostredí Gazdovského dvora v Trenčianskej Turnej za účelom zhrnutia výsledkov spolupráce za rok 2012.

Na úvod stretnutia Ing. Denisa Beničková, generálna riaditeľka spoločnosti privítala všetkých prítomných hostí, následne sa im prihovoril predseda predstavenstva Manuel Nivet.

Starostovia obcí a primátori miest, ktorí patria do pôsobnosti TVS, a.s. pokračovali vo vzájomných rozhovoroch a odovzdávaní si skúseností za zvukov ľudovej hudby SELČAN zo Selca.

Beáta PLÍHALOVÁ, PR referent TVS, a.s.
Foto: archív TVS, a.s.

Manažérske variácie na pitnú vodu

Ked' redakčná rada Vodárenských pohľadov schválila menej formálnu tému Variácie na pitnú vodu, nevedeli sme ešte, aké pozitívne reakcie vzbudí táto rubrika u respondentov. V rámci príprav jej prvého vydania sme sa obrátili na osobnosti slovenského vodárenstva – priamo na generálnych riaditeľov vodárenských spoločností s otázkou, akú vodu pijú najradšej.

Zaujímali nás i ich názor na propagáciu pitnej vody ako nápoja i na to, ako svoj produkt sami prezentujú. Skrátka sme im nechali priestor na zamyslenie sa na tému voda z vodovodu ako súčasť pitného režimu, ochrany zdravia ale i vodárenskej osvetu. (šéfr.)

Ing. Jozef Tarič

**generálny riaditeľ ZSVS, a.s.,
prezident AVS**

Ako nápoj preferujem pitnú vodu z vodovodu, pretože by bolo hriechom nevyužiť „bohatstvo“ zo Žitného ostrova. Na mojom stole nikdy nechýba džbán so sviežou pitnou vodou a plátkami citróna, ktorý je v letných mesiacoch doplnený o lístky mäty a kocky ľadu.

Na občerstvenie ponúkam pri rokovaní so zamestnancami ZsVS, a. s. len našu pitnú vodu. Návšteve prednostne odporúčam pitnú vodu z vodovodu, ale samozrejme má možnosť nápoj si vybrať podľa vlastného uváženia.

Tým, že ponúkam pitnú vodu z vodovodu dávam do povedomia nielen slovenské vodárenstvo, ale nepriamo vplývam aj na zdravie mojich kolegov a ľudí okolo mňa.

Ing. Stanislav Hreha

**generálny riaditeľ VVS, a.s.,
viceprezident AVS**

Vodu z vodovodu som pil už dávno predtým, než som sa stal generálnym riaditeľom VVS, a.s. Nepamätám si ani z detstva, že by sa u nás doma pilo

niečo iné. Iné nápoje sa v tom čase ani veľmi kúpiť nedali, maximálne minerálky na podporu trávenia. Osobne ma veľmi mrzí, že ľudia napriek tomu, že majú doma kvalitnú vodu z vodovodu si kupujú balené vody a potom sa trápia, kde sa tak rýchlo míňajú ich peniaze.

Keďže rád pijem studenú vodu, tak u mňa doma prechádza cez chladiaci systém chladničky. Niekedy si ju ochutím prírodnými sirupmi. Moje návštevy už vedia, že iný nealko nápoj ako vodu z vodovodu u mňa ťažko nájdú.

Život bez vody z vodovodu aj na pár hodín je nepríjemný, naši zákazníci už po niekoľkohodinovej odstávke pri odstraňovaní poruchy nešetria nadávkami, ak ostanú bez vody dva dni, nastáva obdobie vyhrážok a obviňovania, ale ak ostaneme bez vody dlhšie, prichádza chvíľa modlitieb za vodu. Voda je predsa základ života a nemať ju znamená neexistovať, preto každá podpora a propagácia vody z vodovodu je namieste. V oblasti prevencie zdravia má Slovensko veľké resty a aspoň takýmto spôsobom pomáhame prispieť ku zdraviu Slovákov. Je zaujímavé, že niektorí ľudia, ktorí majú možnosť pripojenia sa na vodovod, sú ochotní vyhodit' obrovské peniaze za liečenia, lieky, ozdravovacie pobyty, ale platiť za tak samozrejmu vec ako je voda z vodovodu nie sú ochotní. Radšej pijú vodu z nekontrolovaných zdrojov alebo kupujú vody balené. Osveta v tejto oblasti je veľmi malá a aspoň malou mierou sa snažíme prispieť.

Ing. Miroslav Kundrík

generálny riaditeľ SEVAK, a.s.

Keďže nepatrím k ľuďom, ktorí Vodu kážu, víno pijú, ponúkam, a aj sám pijem, pri rokovaní v mojej pracovni vodu z vodovodu ochutenú citrónom, alebo mäťou. Doma si pridávam do vody z vodovodu bublinky. Býva mojim zvykom, aj keď nie pravidlom, že sa v priebehu rokovania nájde čas aj na tému krčahu s vodou na stole. Vtedy sa zmienim o dvoch vlnách kampane na podporu tohto nápoja, ktoré realizovala Asociácia vodárenských spoločností v minulom období. Pokračujeme v tejto kampani aj tým, že na našej internetovej stránke zobrazujeme krátke video k tejto téme. Vo svojom okolí vnímam, najmä v školách, že kampaň mala svoj význam.

Ing. Robert Tencer

generálny riaditeľ PVPS, a.s.

Pri mojej každodennej práci pijem počas celého dňa čerstvú vodu z vodovodu s plátkom citróna. Karafu s čerstvou vodou nájdete v mojej kancelárii vždy. Je to už zaužívaný spôsob občerstvenia pri obchodných rokovaniach, ktorý sa teší značnému úspechu. Ešte sa mi nestalo, že by niekto pohár čerstvej vody odmietol.

Smozrejme, ponukou čerstvej vody propagujeme náš hlavný produkt, ktorého kvalita musí spĺňať najprísnejšie normy SR a EÚ. Týmto spôsobom vyvraciam predsudky a pochybnosti o kvalite pitnej vody.

Téma pitnej vody stále viac a viac naberá na význam a utvrdzuje všetkých, že SR má jeden z najkvalitnejších zdrojov pitnej vody v Európe.

Na záver už len môžem dodať, aby sme nezabúdali, že voda má jedinečné postavenie v našom živote. Je to memento našej civilizácie. Musíme si stále uvedomovať hodnotu vody, lebo až ju raz naozaj spoznáme, môže byť už neskoro. Bez vody niet života. Je drahocenná a pre človeka ničím nenahraditeľná.

Ing. Jaroslav Jakab

generálny riaditeľ BVS, a.s.

Najradšej mám čistú vodu. Keď prichádzam do kancelárie, už na mňa čaká na stole krčah s čerstvou vodou, ktorý mi moja asistentka v priebehu dňa niekoľkokrát dopĺňa.

V lete si ju rád dochutím kúskom citrónu, prípadne mäťou.

BVS už pár rokov ponúka návštevným výhradne vodu z vodovodu. Žiadne balené vody, sladené nápoje ani džúsy by ste u nás nenašli. Návštevy to berú na vedomie a dokonca im príde prirodzené, že naša spoločnosť neponúka balenú vodu, ale aj týmto spôsobom sa snaží propagovať vodu z vodovodu. Pitná voda je veľmi obľúbená aj u ostatných členov vedenia spoločnosti. Tak ako ja, aj moji kolegovia si niekoľkokrát denne dopĺňajú džbány s čerstvou vodou. Pitnú fontánu sme dokonca nainštalovali aj do nášho zákazníckeho centra.

Voda, ktorú v budove generálneho riaditeľstva BVS pijeme, pochádza z vodárenského zdroja Rusovce – Ostrovné lúčky – Mokrad. Má veľmi harmonické zloženie obsiahnutých látok a príjemnú chuť. Slová na jej chválu by si určite zaslúžila. Pri pracovných povinnostiach a vysokom pracovnom nasadení na to však častokrát nie je priestor.

Ing. Peter Martinka,

generálny riaditeľ StVPS, a.s.

Ako riaditeľ vodárenskej spoločnosti by som mal asi povedať, že pijem jedine pitnú vodu z vodovodu. Ale pravda je taká, že okrem vody z vodovodu, ktorá je v našom regióne naozaj chutná, dopĺňam pitný režim doma a v práci aj minerálnymi vodami. Krčah s pitnou vodou, najlepšie ochutenou plátkom citrónu, je však vždy poruke. Páči sa mi, keď aj v reštauráciách automaticky dostanete na stôl krčah s pitnou vodou. Táto prax, zatiaľ bežná hlavne v zahraničí, už je našťastie vidieť aj u nás na Slovensku.

Nerobí mi problém, „načapovať“ si vodu rovno z kohútika ale myslím si, že chuť vody je lepšia, ak sa chvíľu nechá postáť. No a v lete samozrejme chvíľu odstáť a poriadne vychladiť.

V práci ponúkame ku káve aj minerálky aj vodu z kohútika v karafách. Nechávame návštevným možnosť výberu. Voda z vodovodu v karafách je k dispozícii tiež na všetkých pracovných poradách.

Ponúknuť návštevným pohár vody je istým spôsobom propagácie vodárenstva, našej práce a kvality vody z vodovodu. Na tento účel však využívame hlavne podujatia pre verejnosť, ktoré organizujeme pravidelne pri príležitosti Svetového dňa vody. Za veľmi prospešné pokladám aj výchovno - vzdelávacie projekty pre školy (napr. Vodovoda, aktuálne O vode moderne). Na týchto akciách informujeme širokú verej-

nosť a najmladšiu generáciu okrem iného aj o kvalite vody v regióne a o výhodách konzumácie vody z vodovodu oproti vode balenej.

Ing. Gábor Cséplő

generálny riaditeľ KOMVaK, a.s.

Naša spoločnosť v rámci prevádzky disponuje vodnými zdrojmi, ktoré kvantitou a najmä kvalitou spĺňajú požadované parametre.

Osobne preferujem pitie čistej, čerstvej vody priamo z vodovodu. Svojim návštevným taktiež k ponúknukej káve je automaticky priložený pohár s pitnou vodou z vodovodu. Džbán s pitnou vodou je samozrejmom súčasťou pracovných stretnutí, rokovaní a porád.

Som toho názoru, že pitnej vode a najmä jej dôležitosti pre zdravie a životospávu nie je venovaná dostatočná pozornosť médií v porovnaní s balenými vodami.

Ing. Milan Mojš

generálny riaditeľ VSR, a.s.

Pitná voda nechýba na mojom stole ani jeden deň. Osobne najradšej pijem vodu z vodovodu ochutenú citrónom a v lete aj s ľadom.

Zavedli sme dobrý zvyk ponúkať každú návštevu vodou z vodovodu, ktorá je stále k dispozícii v sklených krčahoch.

O vodároch koluje taký žartovný slogan: „vodári vodu nepijú – iba fakturujú“. ... U nás platí, že pitnú vodu nielen fakturujeme, ale aj pijeme a dokonca veľmi radi.

Aktuální informace k problematice vodovodů a kanalizací

Článek se věnuje tématům, která v posledních dvou letech představují velmi aktuální problémy oboru vodovodů a kanalizací (VaK) v České republice (některá platí i pro celou Evropu):

- Diskuse o regulaci oboru VaK v České republice.
  - Zastavení provozu čistírny odpadních vod v důsledku nedohody vlastníků a provozovatelů infrastruktury.
  - Sledování výskytu prioritních znečišťujících látek (stopových organických látek) typu pesticidů, léčiv, parfémů, drog.
  - Diskuse k přípravě relevantních finančních plánů obnovy infrastruktury VaK.
- Je stručně charakterizován současný stav problematiky a uvedeny náměty k řešení neuspokojivé situace.

Speciální aktuální téma představuje novela zákona o vodovodech a kanalizacích (274/2001 Sb., v platném znění). V současnosti je dokončováno připomínkové řízení a po předložení vládě bude v případě schválení novela uvedena v samostatném sdělení pro časopis SOVAK.

Otázka regulace oboru vodovodů a kanalizací v České republice

V souvislosti s čerpáním dotací z fondů ES v Operačním programu Ministerstva životního prostředí (OPŽP) došlo k prověřování smluvních vztahů vlastníků a provozovatelů infrastruktury VaK v ČR na úrovni Evropské komise (EK), které se táhne od r. 2004. Lze se domnívat, že záležitost vznikla na základě impulsů některých subjektů v ČR následkem nespokojenosti s jejich postavením nebo úlohou v privatizovaných vodohospodářských službách. Následná doporučení EK vycházela z rozborů a stanovisek konzultantů a vedla k vyžádání úprav smluv (např. vypověditelnost, délka apod.) včetně nespecifikovaného požadavku, aby se zkvalitnil dohled a bylo dosaženo „evropského standardu smluvních podmínek“. Situace vedla k omezení využívání dotací z ES prostřednictvím OPŽP. S cílem odblokovat situaci nechalo Ministerstvo životního prostředí (MŽP) - ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí - vypracovat soubor „podmínek přijatelnosti“, které žadatelé o dotaci buď splní a dotaci obdrží, anebo smlouvy neupraví a tedy dotaci nezískají. Je vhodné upozornit na skutečnost, že v době uzavírání smluv vlastníků infrastruktury privátními provozovateli při privatizačním procesu služeb v oboru VaK na začátku devadesátých let (1993-5) o výběrových řízeních, tendrech a „nejlepší praxi v uzavírání smluv“ nebyly v ES regulativy. Např. při otevírání předstupních fondů ISPA byla naopak starost o uzavírání dostatečně dlouhých smluv, aby nedošlo k případnému znehodnocení dotace.

Regulace oboru VaK se však stala nyní tématem k diskusi s EK o podobě případného pokračování OPŽP po roce 2014. Z jednání vedených ministerstvem životního prostředí v EK vyplynul požadavek na zřízení „centrálního regulátora“. S různou intenzitou pokračovaly diskuse v domácím rozměru ČR a letos vedly MŽP k organizování tzv. „kulatých stolů“. I. kulatého stolu se zúčastnili zástupci ministerstev, které mají regulační kompetence, a vybrané instituce. Výstupem z přednesených stanovisek účastníků bylo svolání II. kulatého stolu s účastí zástupce EK. Jednání proběhlo v Praze dne 17. července 2012. Jednání řídil náměstek MŽP a z prezentací zástupců resortů Ministerstva zemědělství (MZe), Ministerstva financí (MF), reprezentanta „JASPERS“ (poradní skupiny EK z bankovního sektoru), i z vystoupení zástupců SOVAK ČR a Ministerstva pro místní rozvoj usoudil zástupce EK pan Christos Gogos, že centrální regulátor oboru VaK v ČR není podmínkou. Stačila by „zjednodušená, zprůhledněná koordinace regulačních podmínek“, které uplatňují příslušné resorty v souladu s legislativou ČR (tedy MZe, MF, MŽP, MMR a Ministerstvo zdravotnictví). Řada informací prezentovaných na II. kulatém stole byla (překvapivě) pro p. Gogose nová a v závěru opakoval (existuje zvukový záznam následně zachycený do písemné formy), že EK není nařizovatel, ale pomocník členským státům a že k zajištění koordinace regulačních činností lze použít některý z gesčních subjektů. Na přímý dotaz zástupce SOVAK ČR, zda je centrální regulátor podmínkou pro využití budoucích fondů ES po r. 2014 odpověděl, že nikoliv, je třeba regulaci zkvalitnit uvedeným doporučením. Velmi závažná a zajímavá byla prezen-

tace JASPERS, která dokumentovala naprostou různorodost regulačních přístupů v jednotlivých členských zemích EU s tím, že centrální instituci mají vlastně jen čtyři z nich (a to ještě za výrazně jiných počtů regulovaných subjektů, kterých jsou maximálně desítky). V kontrastu s celkovou atmosférou vyzněl příspěvek poradce MŽP pana Tima Younga (Grant Thornton Advisory, s. r. o. – GTA), který se soustředil na to, že nelze připustit, aby žadatelé o dotaci z OPŽP upravili smluvní podmínky (přijetím „podmínek přijatelnosti“ OPŽP) a „zbytek“ (několik tisíc subjektů) zachoval původní stav. To vedlo p. Gogose k poznámce, že opravdu tato dvoukolejnost by neměla být trvalá. Argument MZe, že pokud někdo žádá podporu, měl by podmínky splnit v souladu s pravidly příslušného programu bez toho, že se nežadatelé musí přizpůsobovat, zůstal bez komentáře. MZe po II. kulatém stole pozvalo dopisem náměstka p. Gogose k návštěvě ministerstva (pozdání padlo i na jednání) s cílem seznámit ho s podklady a údaji, které jsou o vlastních a provozovatelích k dispozici a umožňují porovnat jejich efektivitu i péči o majetek (databáze majetkové a provozní evidence i zprávy o vyúčtování nákladů na činnost provozovatelů). Obdobně ho pozvali také zástupci MF k návštěvě jejich resortu a k diskusi o postupu cenové regulace oboru v ČR. Uvedená pozvání zůstala zatím bez odezvy.

Následně MŽP svolalo v září t. r. dvě konference s navazujícími semináři (v Olomouci a v Praze) k pokračování diskusí o „problému regulace“. Zúčastnil jsem se obou konferencí a závěry lze shrnout tak, že zatím není definitivně jasné, jak pokračovat a výstupem je konstatování potřeby svolat další, nyní již III. kulatý stůl. Stanoviska MZe a MF o nadbytečnosti „centrální regulace“ se nemění. Poradce MŽP p. Young nadále kritizuje současný stav „dvoukolejnosti“ a navíc konstatoval, že očekává, že cesta koordinátora regulace namísto zřízení „centrální regulační instituce“ bude pro EK nepřijatelná. Skutečně, písemný záznam z jednání z II. kulatého stolu, odeslaný EK do Bruselu, se na MŽP vrátil s úpravami, které v podstatě mění prohlášení p. Gogose sdělená v Praze a směřují k původním doporučením z let 2004-6 – tedy k zavedení institucionálního regulátora.

Jak může III. kulatý stůl vypadat je obtížné předjímat, ani reakce MŽP na změny provedené EK v textu záznamu z II. kulatého stolu není zatím oficiálně zřejmá. O to zajímavější je skutečnost, že se novináři „regulování oboru VaK“ opakovaně věnují, přičemž řadu informací vytržených z kontextu (např. využívání prostředků ze zisku na investice, problém různých modelů vztahů mezi provozovateli a vlastníky) používají jako silné argumenty pro regulaci – ovšem v podstatě cen. Nezbytný komplexní pohled na funkce oboru VaK se vynechává (udržitelnost infrastruktury, plány obnovy, snaha o integraci atp.).

Každopádně přístup k cenové regulaci uplatňovaný ministerstvem financí je v souladu s platnou českou legislativou, náhled MZe o nadbytečnosti centrální regulace nadále platí – zejména v současných úsporných opatřeních v důsledku ekonomické stagnace.

Po přednesení uvedených zásad a po rekapitulaci současné situace na konferenci VAKINFO v Karlových Varech (6. – 7. 11. 2012), kde byli přítomni i zástupci ministerstva životního prostředí, neproběhla žádná diskuse nebo nové skutečnosti, pouze sdělení, že je třeba v jednáních pokračovat.

Zastavení výkonu vodohospodářských služeb – provozu čistírny odpadních vod

I když v minulých letech došlo několikrát k ohrožení výkonu provozování infrastruktury VaK (vždy ČOV) v důsledku neshod a smluvních nedohod mezi vlastníky a provozovateli, vždy se podařilo (i díky zásahu MZe) záležitost vyřešit bez negativního dopadu na životní prostředí nebo spotřebitele.

Letos poprvé nastala téměř neuvěřitelná situace: po víceletých sporech mezi vlastníky a provozovateli infrastruktury kanalizace a čistírny odpadních vod ve

Dvoře Králové byl provoz čistírny zastaven a nečištěné splašky odtékaly do Labe. A to za situace, kdy ČR je smluvní stranou Mezinárodní komise pro ochranu Labe, k jejíž podmínkám náleží hlášení havárií jakosti vody a navíc v období, kdy vykonává prezidentství této komise.

Zásah MZe byl velmi omezen skutečností, že jeho předchozí rozhodnutí bylo městem Dvůr Králové podáno k soudu, který v době zastavení ČOV ještě nerozhodl – takže obdobný vstup rozhodnutím v téže věci nebylo možné uplatnit. Složitá situace pod tlakem veřejného mínění vedla nakonec k obnovení provozu na základě ústupků dotčených subjektů. Avšak k definitivnímu řešení nedošlo, a tak se opět situace měla – na základě předběžného avíza – opakovat!

Reakcí na tento bezprecedentní krok provozovatele i vlastníka ČOV je úprava v novele zákona o vodovodech a kanalizacích (která nyní finalizuje) a budou uplatněny řádově vyšší sankční opatření včetně zprůchodnění podmínek pro zavedení „veřejné služby“ tak, aby obdobné excesy nevznikaly.

Rostoucí požadavky na sledování prioritních znečišťujících látek

Seznam tzv. prioritních škodlivin zavedený Rámcovou směrnicí vodní politiky (2000/60/ES) v době jejího přijetí postupně roste, neboť výsledky monitorování a především poznatky vědy a výzkumu trvale rozšiřují spektrum škodlivin, jejichž výskyt ve vodních zdrojích je třeba nejen omezit, ale zcela eliminovat. Svědčí o tom jak současná rozsáhlá diskuse v orgánech ES (EK a Evropský parlament), tak údaje z monitoringu vodních zdrojů, kvality pitné vody a rovněž vypouštěných „vyčištěných“ odpadních vod. Jedná se jak o vstupy z bodových zdrojů (v případě farmak, parfémů a drog), tak z plošných zdrojů z důvodu aplikace pesticidů na ochranu zemědělské produkce. Zatímco v technologiích ČOV lze o zachycení – byť zjevně velmi nákladnou úpravou procesu (např. zařazení stupně s aktivním uhlím) – uvažovat, zabránit plošnému odtoku ze zemědělské půdy lze mnohem obtížněji a často se vyplavují látky již dávno nepoužívané, které představují staré zátěže pozemků. Bezpochyby je nutné zvýšit dohled nad aplikací pesticidů – a především v ochranných pásmech vodních zdrojů. Dosud se v naprosté většině do upravené pitné vody uvedené látky nedostávají v koncentracích, které by ohrožovaly limitní hranice, je však třeba věnovat se jejich výskytu, sledování a zejména opatření orientovat na potlačení primárních zdrojů. Nástroje na omezení jejich používání jsou zaváděny již nyní – v Programu rozvoje venkova jde o pozitivní podpory v případech, kdy producenti přijmou přístup „ekologického zemědělství“ anebo „integrovane produkce“. Postihy naopak vyplývají z naplňování „podmínek přijatelnosti“ (GAEC s aplikací „cross-compliance“), kdy nedodržení správné zemědělské praxe vede k sankcím – k omezení nebo zrušení dotací.

K rozsáhlejšímu opatření musí přispět zejména II. etapa plánování v oblasti vod a její vazba na budoucí Společnou zemědělskou politiku země EU. Podmínkou ovšem je, aby „plány dílčích povodí“ (pro II. etapu je jich 10) obsahovaly konkrétní požadavky na příslušných zemědělsky využívaných pozemcích. K tomu bude nezbytná přítomnost zemědělských expertů při zpracování plánů včetně zapojení pracovníků z institucí, které podpory v zemědělství procesují a také kontrolují (Státní zemědělský intervenční fond apod.) Postupně zpřísnění nároků na zamezení odtoku těchto „prioritních škodlivin“ je pro ČR velmi podstatné s ohledem na skutečnost, že přes 55 % vodárenských zdrojů jsou povrchové vody.

K této oblasti se v současné době vztahuje příprava dokumentu Evropské komise s označením „A blueprint to safeguard Europe's water resources“ (v překladu „Plán na ochranu vodních zdrojů Evropy“), jehož cílem je především zrychlit (a zpřísnit) naplňování požadavků a cílů Rámcové směrnice vodní politiky (2000/60/ES). Samozřejmě, že dokument obsahuje také tlak na rozšíření monitoringu jakosti vod (zejména o pojednávání prioritních škodlivin) a rovněž na propojení Společné zemědělské politiky pro další období (po r. 2014) s cíli k ochraně vodních zdrojů, včetně zpřísnění dohledu a sankcí. Zatím probíhají závěrečné diskuse, nicméně je enormní snaha dokument schválit v průběhu kyperského předsednictví – tedy do konce letošního roku. Objektívne vzato záměry uvedeného dokumentu jsou pro zachování množství, kvality a udržitelnosti vodních zdrojů správné a žádoucí, realizace příslušných rozšíření a přísnějších opatření v době ekonomických potíží v celé EU bude obtížná, neboť jde o nákladná opatření (BAT, hydromorfologie, omezení zemědělské produkce atp.), přičemž finanční zdroje nejsou jasně vymezeny, zmínka o dobrovolnosti jednotlivých členských států a obecné podpoře z fondů ES zatím přesvědčivé nejsou. Bližší seznámení s obsahem celého dokumentu „blueprint“ přineseme až po jeho přijetí v EK.

K problematice finančních plánů obnovy infrastruktury VaK

Z diskuse v posledních 2-3 letech vyplývá, že finanční plány obnovy nejsou vesměs připraveny s odpovídající pečlivostí. Uplatnění teoretického procentuálního vyjádření roční potřeby („odpisu“) z hodnoty infrastrukturního majetku je obvykle zavádějící a vede ke zkresleným názorům. Teoretické naplánování výdajů na obnovu vede k extrémům na obou stranách – jak k podcenění (vlivem obav o finanční zdroje), tak k přecenění (promítnutím teoretické hodnoty majetku – což navýší výrazně ceny vodného nebo stočného). Pro relevantní plán je třeba zpracovat pečlivě posouzení současného stavu infrastruktury – nejenom stáří, ale také poruchovost opotřebení, identifikovat „slabá“ místa, kvalitu materiálů a následně navrhnout předpokládaný časový postup obnovy či rekonstrukce. Teprve poté zahájit finanční kalkulaci a projednávat vše průběžně s uživateli – občany.

Je třeba zmínit i skutečnost, že není ani jasný mechanismus, jak prostředky k obnově vhodně kumulovat a dlouhodobě udržet (důvodem je stíhání zastupitelstev, nízké úrokové sazby za vklady a naopak vysoké úroky za půjčky apod.) V tomto ohledu je zajímavé, že požadované splnění „podmínek přijatelnosti OPŽP pro čerpání dotací z fondů ES“ (zmíněné v první části článku) situaci neřeší: povinností je zajistit „fond“ vlastníka infrastruktury na 10 let. Je evidentní, že nově vybudovaná infrastruktura má životnost výrazně delší (snad s výjimkou technologií) – a co bude poté, když po 10 letech již povinnost vymizí, se nic nepraví.

V jedné z nových publikací OECD (viz /1/) jsem našel tabulku, z níž vyplývá (k mému úžasu), že v některých zemích na obnovu infrastruktury dokonce přispívá stát (viz Tab. 1).

Tabulka 1

Financování nákladů vodohospodářské infrastruktury ve vybraných zemích – odhady v %

(Převzato z publikace OECD /1/ - Tab. 2. 2. na str. 45.)

země	Investice do rozvoje vodního hospodářství		Provozní náklady a údržba	
	vláda	Uživatelé a samospráva	vláda	Uživatelé a samospráva
Španělsko	70	30	50	50
Francie	50	50	0	100
Kanada	75	25	50-70	50-30
Japonsko	100	0	0	100
USA	70	30	50	50

Přitom pro země EU platí zásada „samofinancování a návratnosti nákladů“, která vyplývá z „acquis communautaire“. Text uvedených publikací OECD ovšem uvádí, návratnost nákladů „silně kolísá“ v různých zemích a pro jednotlivé složky činí např. 50 % pro odběry vody ze zdrojů, 95 % pro distribuci ve městech, 85 % pro čištění odpadních vod (údaje jsou o Španělsku). V publikaci je také popsán model financování v České republice – a v podstatě bez vážných pochybení – zejména zpoplatnění odběrů z vodních zdrojů je přesně uvedeno. Pro provozování infrastruktury VaK je správně uvedeno, že návratnost 100 % je dosažena na provozování, avšak rychle se snižuje při započtení nových investic a rekonstrukcí infrastruktury (na 10 – 20 %!), což je zdůvodněno neodepisováním investic (které byly v ČR v posledních 15 letech opravdu masivní).

Zde bych rád apeloval na SOVAK ČR, aby ve spolupráci s MZe a MF byla zahájena debata k zabezpečení „skutečné udržitelnosti a obnovy infrastruktury VaK“ při dostatečně citlivém a přesnějším finančním plánování.

Pavel Punčochář

Použitá literatura:

/1/ OECD Studies on Water (2012): A Framework for Financing Water Resources Management. OECD Publishing (Paris) 94 s.

RNDr. Pavel Punčochář, CSc.,

vrchní ředitel Sekce vodního hospodářství Ministerstva zemědělství

pavel.punchochar@mze.cz

Článek je převzatý z časopisu SOVAK číslo 12/2012 a po dohodě s autorem redakčně upravený.

VODOVODY-KANALIZACE

18. mezinárodní vodohospodářská výstava

VODOVODY-KANALIZACE

21. - 23. 5. 2013

Praha, Letňany

VÁŠ VELETRH
V NOVÉM

NOVÉ VÝSTAVIŠTĚ
NOVÝ KONCEPT
NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI
NOVÍ NÁVŠTĚVNÍCI
LEPŠÍ CENY

HLAVNÍ TÉMATA:

HOSPODAŘENÍ S VODOU

INOVACE VE VODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

SDRUŽENÍ OBORU VODOVODŮ A KANALIZACÍ ČR

Pořadatel a odborný garant

www.vystava-vod-ka.cz

Organizátor: Exponex, s.r.o.
Pražákova 60, 619 00 Brno
E-mail: vodka@exponex.cz
www.exponex.cz